

Робіт XII. Скрентонь, Па., Четверь 1-го Децембра, 1904. Число 48.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, December 1, 1904. No. 48

Дуже важне!

Подаємо до відомости всім Братствам і віддільням Рус. Нар. Союзу і всім поодиноким членам, що на VIII-й Голівній Конвенції Р. Н. Союзу в Шамоніні, Па. делегати ухвалили, що кожний член Р. Н. Союзу має платити раз в рік в місяці Децембру 25 центів на желаний фонд.

Ся ухвала була оголошена в органі Союзу „Свобода“ число 26. з дня 30. Юнія, 1904.

Дякуючи поручає ся всім членам Р. Н. Союзу виконати сю ухвалу. Хто сего не зробить стратить всі права членський до організації Р. Н. Союзу.

К. Кирібець, предс.,
С. Ядловський, секр.,
А. Шаршун, касієр.

НОВИНКИ.

— ВЪ Діквоінъ, Ил. страйкують робітники в цегольнях. Оногдѣ бѣжавъ вѣзъ електричний зъ ломачами страйку на мѣсце роботи. Коли вѣзъ бувъ въ дорозѣ, нагло высочили зъ корчѣвъ придорожнихъ страйкарѣ и зачали стрѣляти до воза. Одного страйколома застрѣлили на смерть а кількохъ покалѣчили.

— НЕ така то свобода в Америкѣ, якъ кому здає ся, бо и тутъ, міліонеры и властители фабрик обмежують свободу робітників у нихъ занятыхъ, окружаючи ихъ шпіонами. Однѣ робітників лѣ стали воні фабрики Карнегіго в Пітсбургѣ збознавъ в судѣ ось що: Передъ рокомъ доставъ я вانية в фабрицѣ Карнегіго, за котре достававъ емъ \$100. місячно. Мое занятє було того рода, що я мавъ звѣдувати помѣжъ робітниками, що они роблять, що говорить и все те мавъ я щоденно доносити урядникамъ. Такожъ достававъ я особно грошѣ на пѣтяку зъ робітниками, щобъ запряженати ся зъ ними. Коли

заносило ся на страйкъ, мавъ я ихъ підбурювати до заворушень, щобъ йшли бити страйколомѣвъ, абы тимъ лекше могли компаністы спровадити войско и в сей спосѣбъ зломати упѣръ страйкарѣвъ. Ось такъ то виглядає свобѣда земля Вашингтона.

— ВЪ Детройтѣ Міч. рано дня 18-го падолиста знайдено на возѣ недалеко мѣста мужчину и жѣнку вже неживыхъ зъ прострѣлеными головами. Поліція догадує ся, що поповнено тутъ убійство и самоубійство.

— ВЪ Монтрозѣ, Кол. зловили тамоний мешканцѣ мурина, котрый знасилувавъ бѣлу дѣвчину. Щобъ мурина покарати смертію, завѣзвали лѣкаря и приказали йому стати муринови голову. Лѣкаръ не хотѣвъ сего зробити. Тогдѣ заворушений горожане загрозили лѣкареви, що если разъ не зѣтне муринови голову, то самъ сейчасъ згине вѣдъ револьверовою кулѣ. Многѣ зъ нихъ вытягали револьверы и вымѣрили въ грудь лѣкаря. Лѣкаръ радъ не радъ, щобъ спасти власне жите, вѣдтавъ голову злочинцеві.

— ВЪ Ватерсфилдѣ Кон. страчено дня 17-го падолиста на електричнѣмъ столѣ 16 лѣтнього мурина Йосифа Ватсона, котрый передъ повъ рокомъ застрѣливъ свого пана за те, що вѣддаливъ його зѣ службѣ. Смерть мурина на електричнѣмъ столѣ не наступила заразъ, такъ що вѣнъ еще добру хвилию мучивъ ся, заки померъ.

— ЯКЪ виглядають католицькі місії по индіанських резерваціяхъ оповѣдає однѣмъ попѣ, котрого недавно викляли епископы в церкви. „Сее соромѣ для Сполученыхъ Державъ, що позволяють попамъ такъ тяжко знущати ся надъ бѣдными Индіянами. Я могу фактами доказати“ каже сей попѣ, що однѣ ар-

хипископъ сховавъ до своєї кишені тѣ грошѣ, що були призначені на запомогу для бѣдныхъ индіанських вдовицъ и сирѣтъ; такъ само могу доказати, що постійно вѣдъ 20 лѣтъ ошукують, окрадають и здирають попы индіанскій народъ и запивають його горѣвкою, замѣсть нести до него просвѣту и культуру. Если-бы народъ американскій знавъ про всѣ тѣ надужити и здириства, то певно бы и хвалки сего не вытерѣвъ. ВЪ Сполученыхъ Державахъ законы хоронять навѣтъ домашній звѣрята, а такого закону нема, щобъ охоронивъ сей бѣдный народъ, зъ котрымъ еще горше обходять ся якъ зѣ скотомъ.

— ВЪ Стамфордѣ, Кон. заскаржили тамоний жиды свого рѣзника до суду за те, що мѣсто коперного мяса спроважавъ имъ мясо „трефне“. Жидѣвська релігія наказує знищити всѣ та начиня, въ котрыхъ варило ся то мясо трефне. Отже жиды домагають ся вѣдъ того рѣзника вѣдшкодованя за кухонній знаряды по \$25.

— ВЪ Омага, Небр. арештувала поліція одну Французку, котра занимала ся спроваджуванемъ молодыхъ дѣвчатъ зѣ старого краю до домѣвъ розпусты. Арештувано такожъ ея мужа, котрый помагавъ ея вѣ томъ гидкѣмъ дѣлѣ.

— ЖѢНКИ финляндскій внесли до сойму прошене зъ многими подписами, щобъ имъ признано право голосованя такъ само якъ мужчинамъ.

— ВЪ Мобилѣ, Ала. покусала свиня одного фармера. Свиня була слаба на якусь заразливую хворобу и вѣ недовгѣмъ часѣ потому згинула. Рана фармера зачала ятрити ся, наступило затроене крови, и фармеръ покусанный власною свинею середъ страшныхъ мукъ закончивъ жите.

— ЗѢ корабля „Графъ Вальерзе“ подчасъ подорожи зъ Гамбурга до Нью-Йорку, скочивъ оденъ емигрантъ до моря вѣ цѣли самоубійства. Сейчасъ заалармовано моряковъ, щобъ йшли на ратунокъ потопачому. Коли однакъ емигранты почули сигналъ алармовый, думали що се корабель потопає и чимъ скорше середъ бійки и лайки середъ страху о жите позасѣдали вѣ ратунковыхъ човнахъ. Коли моряки хотѣли вѣдѣжнати оденъ човенъ, емигранты не хотѣли на те позволить, а середъ того самоубійця утопивъ ся.

— ДНЯ 25 падолиста, коли народъ спѣшивъ до театровъ в Нью-Йорку великими товнами, нагло роздавъ ся на улицѣ выстрѣлъ зъ револьвера, и оденъ чоловікъ упавъ, а другій якъ бы то не вѣнъ стрѣливъ пошовъ дальше. Убійцю привела поліція до умираючого пострѣленого, котрый познавъ вѣ нѣмъ своего приятеля, котрого попередного дня обѣгравъ вѣ карты. Пострѣленный закончивъ жите, а убійцю замкнуто до вѣзницѣ.

— ВЪ НОРФОУКѢ, Неб. малый шестилѣтній хлопчикъ по смерти своего батька вже кілька разѣвъ хотѣвъ вѣдѣжнати собѣ жите, говорячи що його батько все кличѣ до себе и вѣнъ тамъ хоче йти. Заразъ по смерти батька хлопчикъ хотѣвъ ножомъ подрѣзати собѣ горло, и бувъ вже сего доконавъ, еслибы не була перешкодила сему мати. Другій разъ хотѣвъ собѣ розбити голову молоткомъ однакъ и сему перешкоджено. Взагалѣ на кождѣмъ кроцѣ обявляє нехѣть до жита. Мати стревожена о долю сына за порадою лѣкарѣвъ змінила мѣсце побуту, може черезъ се ошутити дѣтину охота до самоубійства.

Збирайте жертвы на „Руск. Народн. Фондъ“.

— ВЪ Веймландѣ, Н. Дж. утѣкъ зъ вѣзницѣ мурынъ, покалѣчивши двоухъ дозорцѣвъ. За муриномъ вѣ погоню кинувъ ся детективъ и вже мавъ його вхопити вѣ руки, коли нагло мурынъ обернувъ ся и завѣдъ детективови легку рану ножомъ вѣ рамя. Вѣ той хвилѣ детективъ вытягнувъ револьверъ и забивъ його на мѣсці.

— НА Сходѣ вѣдкрыто недавно оденъ рѣдъ акаціи, яка при заходѣ сонця стужає листе. Коли вѣ томъ часѣ дѣткнути ся сего дерева, то его галузки починають трясти ся, якъ бы гнѣвали ся, що имъ не дає ся спокою. Чимъ частѣйше дотикати ся, тимъ сильнѣйше дрожать галузки, а врештѣ дерево выдає запахъ, що спонукѣе болѣ головы у особѣ, стоячихъ близько дерева. Дерево прозвано за се сердитымъ.

„Русины в Америкѣ“.

Така статья буде надрукована в Децембрѣ 1904 в англійскѣмъ тыжденику „The Charities“, що выходитъ в Нью-Йорку. Кромѣ сего статѣ будуть вѣ томъ самѣмъ числѣ згаданого выдѣвництва ще слѣдующі: Славяне на Новѣй Земли, Вплывъ славянскѣй иміграции на промыслѣ, При твердѣмъ и мягкѣмъ углю, Словаки в Америкѣ, Славяне а американскій идеалы и институты, Полуднея Славяне, Чехи в Чикаго, Чехи на фармахъ у Висконсинѣ, Якъ мешкають Славяне в околици Джерзи Ситі, Духоборы, Мадяры в Нью-Йорку, Поляки на фармахъ в долині Конетикотѣ, Литвины в Америкѣ.

Хто бы хотѣвъ мати се цѣкаве число выдѣвництва „The Charities“, зволить прислати 10 центѣвъ до редакції „Свободы“ на адресу:

Svoboda
Box 353, Scranton, Pa.

Нупуйте чимъ скорше КАЛЕНДАРЬ Руского Нар. Союзу на 1905 р.

Кожный Русинъ повиненъ мати вѣ своѣй хатѣ сю прекрасну книжку! Ё що у нѣй прочитати, е на що подивити ся. Прочитайте лише, якъ гарнѣ тамъ рѣчи:

- 1) Вѣдзовы и календарска часть.
- 2) Свята Ольга оповѣданѣ зъ рускомъ бувальщину.
- 3) Оповѣданѣ зѣ страйку в 1902 р.
- 4) Хитрый народець у той Америкѣ, смѣшне оповѣданѣ зъ руско-американскѣмъ житѣ.
- 5) Десять точокъ подѣ розвагу Русинамъ.
- 6) Оглядъ американскѣмъ Русинъ за минувшій рокъ.
- 7) Головинѣмъ пытаня, котрі завдають людемъ, що хочуть дѣстати горожанскій паперы (citizens-paper).
- 8) Боротка Историі Руси зъ образами.
- 9) Сѣмъ приказки, приповѣдки и смѣшны оповѣданя.
- 10) Порады и всячина, цѣкава для кождого.

Кромѣ того е богато образковъ зъ російско-япанскѣмъ войнѣ, та иньшихъ, а такожъ мапа стародавнѣмъ Руси при конци Календаря.

Сей великій Календаръ, котрый має 224 сторѣвъ друку, коштує всего 35 центѣвъ. Тѣмъ нехай кождый поспѣшить ся купити, заки ще не розобрали люде. Пишѣть по Календарѣ и посылайте грошѣ лишь на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже тана, бо сей великій календаръ коштує всего 35 центѣвъ.

Хто зашле

Иванови Неметови докладный адресы Русинѣвъ и Польковѣвъ прапючихъ по швейцарѣ в Америкѣ, той доставе красныя дарунокъ.

John Nemeth, 457 Washington St., New York.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку мастачу вѣ собѣ цѣльнѣ информации и рады для мужикѣ, жѣнокъ и дѣтей, алы пошлите свое имя на адресу:

O. P. Box 288, Madison Sq., New York.

Еще разъ о. Обушкевичи

Щобъ зрозумѣти докладно интриги москвофільскій, щобъ мати яснє повяте про кирикс тїхъ людцѣвъ на Заоканьскій Русі, треба пояснити коротко, що роблять подобні люди на Русі Галицькій, та яка ихъ робота на поли релігійномъ, національномъ и просвѣт номъ.

Тї наші люди въ Америцѣ, що походять изъ всхѣднои Галичини (а есть ихъ тутъ кілька тысячокъ), знають, що тамъ въ ихъ рѣднѣмъ краю есть одна партія, що зве себе старо-русска — чи русско-народна. Та партія старо-русска каже, що народъ рускій е той самъ народъ, що великорускій, чи московскій — а пѣсля ихъ науки Червона Русь — нѣбы-то Галичина, се частка тои великои Русі — чи Росіи, котра теперъ воює зъ Японцями. — Та партія старо русска вважає себе рѣдною дочкою Росіи, хоче мати ту саму вѣру православну — ту саму літературу — а и до тои самои держави російскои належати — але на єѣ лихо — Австрія еще не розлѣзла ся — а процесѣвъ въ родѣ Ольги Грабарь и арештѣвъ москвофилъ дуже болять ся — одже нѣчого не лишає ся, лишъ сидѣти въ Австріи и киригити — крутити душею — брехати языкомъ — вздыхати до Матушки Рассеі — чекати за рублями и класти колоды всякой розумной и ширѣй роботѣ народовцѣвъ на поли просвѣтнѣмъ, політичнѣмъ и економічнѣмъ. До того дійшло, що та старо-русска, чи москвофільска партія зъ ненависти до Украинцѣвъ-народовцѣвъ — злучила ся зъ польскою шляхтою — зъ поліцменами и жандармами. Для нихъ все одно, щобъ лише Украинцѣвъ знищити. Въ соймѣ мають они лишъ двоухъ політичнихъ трупѣвъ — Мазѣкевича и Ефимовича — крѣмъ двоухъ політичнихъ газетъ „Галичанинъ“ и „Русское Слово“ выдаваныхъ російскими грѣшниками, нѣчого бѣльше не мають. — Ихъ мільонові маетки въ Ставропігії и Народнѣмъ Домѣ спочивають мертвотою — Галицько Русска Матица выдає разъ въ рѣкѣ анахронізмы Петрушевича, небылицѣ Мончаловского и передруки російскихъ писателѣвъ. Молодѣжь ихъ не симпатизує зъ ними — якъ показує недавня остра критика ихъ сторонника Дра Святицкого.

Они, тї галицькі москвофилъ, душею суть православні — а навѣтъ царославні пѣсля рецепты Победоносцева — але въ Галичинѣ они кокетують зъ Митроп. Шенгитцкимъ. — Запрошують его на свои празники, кадять ему ладаномъ смиренныхъ, а тимчасомъ ходять до православныхъ и кпять зъ Митрополита.

На поли національномъ нѣбы признають ся до Великоросѣвъ — але болять ся се сказати ясно — они нѣбы великоросы, нѣбы малоросы.

Просвѣтою у нихъ книжочки Качковского — вѣршѣ Третьяка, Пасѣчинского — и др. „великихъ“ людей. Деколи згадають и про небѣщика Наумовича и славлять его трохи не менше, якъ Бремю, або якого другого пророка.

Та цѣла задуха здеморалізованыхъ москвофилѣвъ не могла не полишити слѣдѣвъ и не вѣдбати ся навѣтъ за моремъ.

Въ першихъ часахъ нашої еміграції прийшли до Америки лишъ самі Украинцѣ — крѣмъ духовныхъ и свѣтскіхъ людей. Треба собѣ пригадати, скѣлько тамъ въ Галичинѣ було интригъ, скѣлько напастей по часописяхъ на тїхъ людей, котрі мали якъ найлѣпшу волю працювати для поведеного народу.

Москвофуламъ удало ся выслати до Америки свого месію въ особѣ о. Ѳ. А. Обушкевича лѣтъ тому 14, и вѣнъ чоловікъ малообразованый, тупоумный, але интригантъ першої класы, почавъ свою роботу вѣдъ того факту, що напавъ на о. Андруховича въ ночи и хотѣвъ ему хлѣбъ вѣдобрати. Щастє, що о. Андруховичъ мавъ револьверъ — а москвофилъ болять ся такихъ гратѣвъ. А якъ бувъ о. Обушкевичъ въ Shamokin — то доѣздивъ до Shenandoah, Pa. — правивъ въ гали, рѣвночасно, коли въ домѣ Божѣмъ Свята Служба стояла. Та навѣтъ до Mahanoy City заѣзджавъ — а на Park Place на хвалу Богу колектовавъ. А якъ Шамокинцѣ (може потвердити Т. Талпаха) не хотѣли пѣдвысшати о. \$5.00 пенсії — забравъ ся о. Обушкевичъ до Olyphant — де вже напередъ бувъ выславъ свого небѣщика брата, щобъ збунтовавъ народъ проти нѣчого ему не винного примѣрного священника зъ угорскои стороны о. Ви-слоцкого. Той фактъ зѣзнавъ пѣдъ присягою К. Кобанъ зъ Olyphant въ процесѣ Олифанцѣмъ.

А якъ въ Олифантѣ и Мейфилдѣ розбогатѣвъ о. Обушкевичъ и мавъ дома до спѣлки зъ парохіями — его душа забажала мати тї дома на свою выключну власнѣсть — тай зъ тои причины, а и зъ причинъ кухонныхъ парохія Олифанцка казала забирати ся Обушкевичови и шукати собѣ иншого мѣсця, старый чоловікъ полавивъ по парохіяхъ: Pittsburgh, Shamokin и другій — вернувъ до Mayfield, и на бордѣ чекавъ, поки Олифантцѣ не успокоять ся — и не запросятъ его опять до себе. Тимъ часомъ перечисливъ ся. — Парохіяне прийняли другого священника, а о. Обушкевичъ, великій парохъ на цѣлу простору вѣдъ Carbondale до Scranton — оставъ ся на парохіицѣ въ Mayfield — та ще въ додатку мусѣвъ слухати боса Шлянту.

Треба було конче великимъ парохіи — а було въ томъ часѣ двѣ: Pittsburgh и Jersey City. На тѣ двѣ великій парохіи звернувъ бачне око о. Обушкевичъ, але еще не стративъ зъ очей Olyphant. Тому, якъ тѣлько при пострѣлянню президента Мк. Кінлея, появилася острѣйша статья въ „Свободѣ“, о. Обушкевичъ, протерей Товтъ, о. Кор. Лавришинъ и бискупъ айрискій Гобень зѣ Scranton — взяли ся до работы. Они то всѣ намовили 7 мудрагелѣвъ зъ Олифантѣ, котрі запротестовали проти тамошного душпаствя о. Ив. Ардана и допровадили до славного процесу Олифанцкого. Колижъ анѣ о. Обушкевичъ, анѣ о. К. Лавришинъ не могли осѣсти ся въ Олифантѣ — бо бискупъ римо-католицкій зѣ Scranton принявъ другого гр. к. священника, увага цѣла Обушкевича була звернена на Pittsburgh. Изъ его то причины перенѣсь о. Стефановичъ стѣлько коштовъ на даремні процессы зъ усякою зволочкою. Та еще о. Обушкевичъ не стративъ надѣѣ. — Вѣнъ, що напосѣвъ ся конечно знищити радикала — вѣддає парохію въ Mayfield царославнымъ, по кількохъ мѣсяцяхъ опускає Mahanoy City, де люди, хотѣ держали его за пророка, не позволяли ему мѣшати ся въ справы маекѣвъ парохіальныхъ, и суне до Carnegie. Ту нѣбы парохію — кажу нѣбы, бо еще не було анѣ церкви, анѣ дзвона, кілько разѣвъ оставляє волѣ Божой и самъ полкує по довгѣй и ширѣй Америцѣ. Ажъ коли переконавъ ся, що парохіи въ Питсбургѣ не дѣстанє нѣякимъ способомъ — ажъ коли переконавъ ся, що на Вестахъ нѣчого не вѣде — лѣзе до Трою, N. Y., щобъ бути близько парохіи другои великои — ему дуже до смаку — а се парохіи въ Jersey City.

Нѣмъ еще о. Обушкевичъ вымуфовавъ ся зъ Carnegie — зайшовъ тамъ дуже знаменный фактъ.

Дехто знає, що о. Обушкевичъ е головнымъ духовникомъ Общества. Вѣнъ, якъ головный духовникъ дає вѣдъ часу до часу наставленія духовній своимъ вѣрнымъ, щось таке, якъ епископъ въ старѣмъ краю. Але якъ розписавъ ся Обушкевичъ до своихъ вѣрныхъ то въ горячѣѣ наговоривъ таке, що декому не подобало ся. Сказавъ о. Обушкевичъ, певно зъ переконання що Духъ. Св. отъ Отця происходитъ. Зъ того выйшла кирина. Мадарскій духовникъ заскаржили за ту ересь о. Обушкевича до бискупа питсбургского и вѣнъ сарака мусѣвъ въ „Правдѣ“ правдовати ся — и оправдовавъ ся такъ якъ ось чисто-москвофільскому рутенцѣви личить: Вѣнъ сарака признавъ ся, що въ уніи умре — и що единоспасительна дорога для уніятѣвъ — се рим. кат. епископы въ Америцѣ — за помощю котрыхъ годні Рутенцѣ выборы собѣ епископа. Въ той дебатѣ сотворивъ о. Обушкевичъ навѣтъ двѣ назвы — ще нѣколи не чувані: православныхъ назвавъ „православніи уніятами“ — а уніятѣвъ — „православніи уніаты“. А якъ вже те все сотворивъ — не въ 6. дняхъ — але може въ шѣстьохъ минутахъ — вдоводенный, що стоить въ книгахъ ай-рискихъ бискупѣвъ добре записанный, та и православныхъ не дуже образивъ — поволѣкъ ся о. Обушкевичъ ажъ до Трою — найменше 12 годинъ ѣзды зъ Carnegie. Выше я сказавъ, що той старый стрѣлецъ полювавъ ще и на велику парохію Jersey City, а та парохіи не дуже далеко вѣдъ Трою. Не довго забавивъ сѣдоглавыи патріотъ въ Трою — вѣнъ поволѣкъ ся до Jersey, якъ тѣлько о. Н. Пѣдгорецкій захорувавъ — але нѣмъ про тї погані его вчинки розскажемъ — подаємо дословно голосъ его прихильникѣвъ зъ православного „Свѣта“, котрі выховані въ Росіи не можуть зрозумѣти москвофільско-галицького-крутарства.

„КТО НАЙБОЛЬШУ БАЛАМУТУ РОБИТЬ МЕЖЪ РУСКИМЪ НАРОДОМЪ ВЪ АМЕРИЦѢ?“

На се питанье больша половина русинѣвъ отповѣсть такъ: „конечно, безбожными радикалы, а ось о. Обушкевичъ правдаву науку Христову сѣе, згоду и любовь межъ народомъ ширить“. А „Правда“ думаетъ, що въ цѣломъ свѣтѣ нема лѣпшого священника, якъ о. Обушкевичъ. Онѣ нѣбы всемірный свѣтильникъ, всѣ священники повинни быти подобными до о. Обушкевича. А межъ тѣмъ недавно о. Обушкевичъ такую штуку выкинулъ, що робится стыдно за высокіи похвалы, которыми „Правда“ якъ бы ладаномъ пѣдъ самый носъ кадитъ о. Обушкевичу.

Знаю, що декотрыи сторонники о. Обушкевича спитають мене, а яке ты имѣешь право чеплятися „нашого заслуженого старѣйшого священника“? Ось яке: коли вы ставите его якъ великого свѣтильника, на гору, щобъ онѣ свѣтилъ всѣмъ, то найже свѣтитъ, а нѣ, най слѣзаетъ съ того мѣста, где онѣ стояти недостойнѣ.

Радикалы — великіи грѣшники, правда! но они и не считаютъ себе праведниками. Но о. Обушкевичъ зовсѣмъ иншій чоловікъ! Колись онѣ еще съ краю добре знаючи, что то за люди радикалы, ходилъ на совѣтъ нечистивыхъ радикаловъ. Побачивши, що нѣтъ не скорыстає тамъ, уже нигды не поиде. Но интриговати противъ хорого радикала... хіба то грѣхъ?!

Такъ напевно думаетъ о. Обушкевичъ, бо поднялъ

великую интригу противъ Джерзиситского епископа о. Пѣдгорецкого.

Якъ бы о. Обушкевичъ началъ борьбу съ адоревымъ чоловікомъ въ цѣли выгнати его зъ парохіи, Американская Русь готова бѣ ему была простата (бо уніатскіи попы съ спокойною совѣстью пѣдкочуются одинъ противъ другого), но теперъ безсовѣстная „Свобода“ страшно и справедливо розгнѣвалася. Всѣ повинни роздѣлити ей гнѣвъ.

Дѣло сталося такъ. О. Пѣдгорецкій захорѣлъ и выѣхалъ въ Пенсильванію для поправки здоровья. Его мѣсто дочасно занялъ о. Гриннакъ, за незрозумѣлости прогнанный Троянцами, а потомъ его заступилъ вернувшийся съ краю о. Макарь.

Чего бы, здається, о. Обушкевичу лѣзти въ Джерзи, коли онѣ имѣе парафію въ Карнеги, а и може перейти въ Трою? Но где симъ парафіямъ зровнятися съ богатой Джерзиситской? И ось недавно — въ недѣлю о. Обушкевичъ войшолъ зъ 5 полицайтами въ Джерзиситску церкву и, не давлячисъ на тоє, що о. Макарь утреню правилъ, войшолъ въ олтарь и захотѣлъ службу правити. Народъ розсердился и хотѣлъ скинути съ него ризы и выпровадити изъ церкви непрошеного попа. Но о. Макарь заступился и о. Обушкевичъ, обѣщавшій правити „шептану омшу“, почалъ сѣввати. Ему отповѣдалъ Пассайскій хоръ. Зробившій великій шкандаль — вломавшійся въ церкву, где имѣлъ правити другій (найбы два три парафіяне изъ Джерзи Сити и кликали его, онѣ неповиненъ бы былъ тѣе робити!), о. Обушкевичъ выголосилъ проповѣдь о згодѣ и любви. По словамъ дописователя „Правды“, „такой проповѣди, яку выголосилъ о. Обушкевичъ певно николи еще не чула Джерзиситска громада. Не сыпались тамъ громы на вороговъ, ани прокляны на неприятелей... лишь слова любви, взворающіи слушателей ажъ до слезъ плынули изъ устъ ревного пастыря стада Христоваго“.

Слова словами, алежъ дѣла — то дѣла! Лѣпше бѣ зробилъ ревный пастырь, якъ бы сидѣлъ въ Карнеги, но... тамъ церква еще не устроена, парафіяне, якіи лепты имѣли, уже поотдавали о. Обушкевичу, а въ Джерзи Сити о церкви хлопотатися не треба, — проповѣдуй только згоду и любовь, за що великіи пѣнязи получить можешь. Правда о. Пѣдгорецкій гдєсь въ Пенсильваніи умераетъ. Но онѣ... радикалъ.

Боже! Боже! И то самый лѣпшій уніатскій душпаствырь такъ зробилъ! що думали про русскихъ тѣ 5 полицайтовъ, що провожали о. Обушкевича до церкви? А Джерзиситскіи парафіяне?

Думаете, что о. Обушкевичъ только противъ радикаловъ воює? Нѣ! Агитує онѣ добре и противъ православныхъ. И хотѣ дуже щиро прихильники Обушкевича замѣтають его слѣды во „дворѣ овчій св. прав. церкви“, а мы — православныи добре бачимъ тѣ слѣды и дуже дивуємъ ся двучію сѣдолового священника.

Отче Обушкевичъ! Вы уже давно посивѣли и згорбились — одной ногой въ могилѣ стоите! Подумайте, поки еще есть часъ, о томъ, якій отвѣтъ прійдется вамъ дати на судѣ Христовѣмъ.

А вы, почтенныи читатели „Свѣта“, коли прійдется говорити вамъ о баламутникахъ Америк. Русі, не звертайте все на радикаловъ. Досытъ баламутится рускій народъ, (а и въ уніи твердо удержуется) и чрезъ о. Обушкевича. Розница тутъ ось только въ чемъ: радикалы устроятъ смуту голосно, а о. Обушкевичъ стиха.

А кто больше шкody робить: отвертый ворогъ чи скрытый? Всякій, конечно скаже, що послѣдній. И дякувати Господу Богу, що правосл. Русь Американская имѣе вороговъ — съ десять радикаловъ и одного о. Обушкевича, а не 10 Обушкевичей и одного радикала.

Не-свѣтскій.

Читайте, що каже Дрѣ Ландесъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневѣй Америкѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ	Але ели можешь бути вы-
лишь слабости мужчинъ.	лѣченный, я тебе вылѣчу.
Лѣчу лишь мужчинъ.	Що небудь тобѣ долагає
Але и вылѣчую ихъ.	скажи або паниши менѣ.
Вылѣчу каждый выпадокъ	Хоробы мѣхура и почки.
до якого ся возьму.	Хоробы крови и шибры.
Если е не до вылѣченя не	Утрата памяти.
беру ся до него.	Утрата мужеской силы.
Сли не можешь бути вылѣ-	Утрата животности.
ченный, скажу тобѣ вѣ-	Лѣчу безъ боли, не задер-
тверто.	жую вѣдъ працѣ.

Ще року лѣчу тысячъ людей.

Роблю сотки операцій що мѣсяця.

Вылѣчу тя дома, сли не можешь прійти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

140 E. 22nd St., New York, N. Y.

Лист із Старого краю

З галицького сойму.

Теперішня сесія галицького сойму, дуже плодюча. Не, щоби сойм зробив для населення Галичини багато добра, — сего про галицький сойм із польсько-шляхетським більшістю ніхто не скаже, — але ухвалив багато нових законів. Польсько-шляхетські верховоди Галичини дуже добре знають, що над їх головами лютує буря народного невдоволення, яка може завалити дах над їх головою, а поки ще той дах цілий, стараються на як найдовше забезпечити своє пановане. Тому всі ті закони, які ухвалює галицький сойм мають на цілі:

1) скріпити становище шляхти супротив інших економічних верств населення, 2) скріпити польськість супротив руськості.

Найважливішим безперечно законом, який ухвалено на теперішній сесії галицького сойму, се закон про рентові оселі. Економічна ціль сего закона: подати помічну руку банкрутуючій шляхті через приспоре не купця на землю, а політична: спровести до Східної Галичини таке чи-сло польського селянського елементу, аби не можна було сказати, що населене Східної Галичини в компактній масі руське, аби ціла Галичина мала характер польського краю з руською меншістю. І сям пояснюється, що за законом про рентові оселі голосували й польські люди, посли, хоч закон сей очевидячки шкідливий для економічного стану селянства. Підчас дебат над законом руські посли кляли до него багато поправок, аби вчинити його користнішим для селянства і притупити трохи польське вістрє, звернене против Русинів, — але даром. Польська більшість відкидала всякі поправки, а прийняла мов на глум тільки одну: аби банкові папери, видавані комісією для рентових осель, побіч польських написів мали також руські. Та від тих написів руському хлопцю нестане ні трохи лекше. Руські посли, бачучи, що всі їх заходи до нічого не довели, не взяли зовсім участі в третім читанні і в ухваленню закона, зложивши устами д-ра Олесницького відповідну заяву, про яку поговоримо дру-гим разом.

З інших законів згадаємо: Управління учите-льської платні, при чім при-нято такий дикий параграф, що учителька, коли хоче вийти за-муж, має проси-ти краєву раду шкільну о дозвіл, а коли вийде за-муж без того дозволу, то гратиме посаду. Се просто скандал, аби так ограничу-вати особисту свободу учите-льки, котра працюючи так само, як і учитель мущина, повинна мати й такі самі права. Але панам із сойму захотіло ся такого закона раз тому, що вони

загалом дивлять ся на ста-новище жінки в суспіль-ности так, як на се дивля-ли ся наші середовічні предки, а по друге тому, бо в той спосіб невиндну учительку можна буде або морально і фізично знищи-ти, не дозволяючи їй ви-ходити за-муж без дозволу, або позбути ся її. Що при теперішніх відносинах сей закон обернеть ся головно против учительок-Русинок, — се розумієть ся само со-бою.

Реорганізація краєвої ра-ди шкільної, яку польська шляхта намагасть ся пере-мінити в найвищу шкіль-ну власть у Галичині, так, аби міністерство до неї зовсім не мішало ся. Те-перішній устрій краєвої ради шкільної епертий на цісарським розпорядженню, яке кожної хвилі може бу-ти відк-чане, отже Поля-кам ходить о те, аби, доки ще мають власть у краю, зреорганізувати краєву ра-ду шкільну на підставі за-кона, який не так легко змінити або усунути, як цісарське розпоряджене. Не будемо входити в по-дробиці закона, прийнятого в соймі, а тільки зазначимо, що Русини мають увійти до нової краєвої ради шкільної тільки в числі трьох, згідно чотирьох, коли мандат греко-като-лицького духовника буде-мо уважати також руським. Зазначимо також, що в склад ради входять будуть репрезентанти віроіспові-дань: римо-католицького, греко-католицького, вірмен-католицького, протестан-ського і жидівського. Та об-ставина, що до ради буде входити також репрезен-тант жидівського віроіспо-відання, так розгнівала га-лицьких римо і греко-като-лицьких єпископів, що ри-мо-кат. єпископ Пельчер іменем єпископату зложив у соймі доволі різку заяву, в якій говорить ся про не-безпечність для віри зі-стороні сойму.

По кількох роках сойм ухвалив нарешті заложити руську гімназію в Стани-славові. З тої нагоди По-ляки кричать в своїх і чу-жих газетах, скільки то до-бра вони роблять „невдяч-ним“ Русинам. А треба знати, що за той час, як Русини домагали ся зало-ження руської гімназії в Ста-ниславові, Поляки дістали в Галичині 14 нових серед-них шкіл.

Руські посли через цілу сесію заховували ся так спокійно, що навіть поль-ські газети не могли їм ні-чого закинути. Аж перед кількома днями, спровоко-вані вшехполяком проф. Гломбінським, який сказав, що Русини не нагід, а „szczep“, а вся Галичина, то польський край, дали Полякам устами д-ра Оле-сницького таку відправу, що ті і в своїх і в чужих газетах виють ще до нині про „гайдамацтво“ Русинів та їх ненависть до Поля-ків. Здавало ся польським політикам, що зможуть ся похвалити перед світом, що руське питане вже по-

лагодили в себе дома, аж тут вийшов знов клопіт...

З руських справ жде ще полагодження справа краєвої субвенції на руський те-атр.

З огляду на те, що 17 с. м. починаєть ся сесія ві-денського парламенту, на-раді сойму покінчать ся — і тоді ми докладніше на підставі праць теперіш-ньої сесії поговоримо на тему: „Галицький сойм а Русини“...

Буковинський сойм,

в яким тепер мають верх „вільнодумні“, т. е. спілка поступовішних Русинів, Ру-мунів, Німців і Жидів, за-лагодив підчас теперішньої сесії також багато важних справ, які змінять відно-сини в краю на ліпше. Най-важливіші з тих справ ви-борча реформа і знесенє двірських обшарів.

Виборчої реформи не пе-реведено в дусі загального виборчого права, бо на се не була би пристала дідиць-ка меншість, а до ухва-лення такої реформи треба двох третин цілого сойму. А що „вільнодумні“ були того переконання, що ліпше зробити щось, як нічого, тай що ліпша яка будь зго-да з дідицькою меншістю, як обструкція тої меншо-сти в соймі, то полатали теперішній виборчий закон в той спосіб, що побіч трьох існуючих курій (ді-дицької, міської і сільської) утворили четверту, в якій будуть голосувати ті, що доси не мали права голосо-вання, а також завели ві-сіх куріях безпосередне і тайне голосоване.

Знесено такж двірські обшари, які, як звісно, мали багато привілеїв, і властителей двірських об-шарів поставлено на рівні з іншими властителями.

З'їзд руських послів

до сойму і до парламенту, з Галичини і з Буковини, відбув ся у Львові. На тім з'їзді сконстатовано, що по-ложене руського народа на Буковині вправді трохи го-ліпшило ся, але в Гали-чині остало все по давно-му, а взагалі не видно змі-ни системи супротив Ру-синів. З'їзд висказав бажан-е, аби руські посли в пар-ламенті виступали згідно як один клуб, а що-до так-тики в парламенті, то ли-шив се їм самим до порі-шення. Ухвалено також ого-лосити в руських і чужих газетах маніфест про стано-вище руського народу та про його потреби і жаданя.

13. падол.

Л. М.

ДОПИСИ.

З Holyoke, Mass.

Вашу „Свободу“ я тутки даю помежи Русинів, тай стараю ся заохотити їх до просвіти. Стараю ся уже від давного часу з'органі-зувати тут хоть мале то-варство, але всі мої зма-гання, то лише кидане го-рохом о стіну! Але я не трачу надії, а часом може й удасть ся мені скупити їх хоть кількох, то з часом може й другим вітворять

ся очі! Тимчасом коби ли-ше хотіли читати! Але не читати бодай яких газет, що гірше польських, або й руських але за російські ру-блі Дивна річ, що декотрі наші Русини, так ся дали обаламутити Мазурам, що коли прийду до которого — та заговорю про руську газету, то звичайно скаже ось так: „А деж ту маєш руську газету?“ Де маю? — от дивні! тут руська часо-пись — й суну ему „Сво-боду“ під очі! Ой правда, що руська! говорить звичай-но; а где ти її вирвав? пи-тає. — Ти також можеш вирвати, говорю ему — ли-ше скажи чи хочеш чита-ти? Дорого ти не буде коштувати, лише два до-ляри на рік! Два долари ти пропеш нераз в однім дню! а не ліпше коби ти заплатив собі руську добру часопись? — Ба, відкаже він, коли я маю польську газету уже! Дальше буде ся викручувати, що він у-же давно в Америці, що він уже „відвик“ від ру-ської мови, і т. д. але суть і такі, що читали-би ру-ську часопись охотно — але щож, коли встидають ся Поляків! І роби тут що хо-чеш з такими людьми.

Михайло Белл.

Зь Сень Франсиско, Кал.

У насъ теперъ дѣють ся дивні рѣчи. Ситизень Е-лаенсъ голосить, що зро-бить ювійнимъ работни-камъ въ Калифорніи друге Колоредо и приготавлие на-сю зиму загалный lock-out. Въ интересѣ туже-шнихъ капиталистовъ ѣз-дивъ employment agent Н. V. Ready на Сходъ та го-ворить въ тутешнихъ ча-сописяхъ, що сторгуваѣтъ тамъ 35.000 работниковъ, який кождої хвилѣ можуть тутъ появи́ти ся. Загално вѣрять сему. На платню, яку дають работникамъ въ Калифорніи закомить ся навіть ювійный работникъ зъ вашого Сходу та поїде скебувати. Тому не зашко-дило бы остеречи въ „Сво-бодѣ“ Русиновъ зѣ Сходу, аби и нашого котрого хру-ня не скорѣло ѣхати подъ-сю пору до Калифорніи. Тутъ громадка нашихъ лю-дей, але лѣпше булобъ, щоби про нихъ нѣхто и не знавъ. Многій зъ нихъ идуть скебувати за \$1.50 на день тодѣ, коли тѣ, що беруть по \$2.00, страйку-ють о вышшу платню. Се фактъ! Я знаю тыхъ людей. Будь-що-будъ ситуація въ Сень Франсиско дуже по-важна.

У насъ теперъ вѣдбувае-ся конвенція найбільшой работничої організації А-merican Federation of Labor. Поки-що нѣчого цѣкавого ще не ввадали. Гомперсо-ви, предсѣдатеlevи Феде-рації и его товаришамъ спѣвають капиталистичный ча-сописи похвальны гмны, а се для работниковъ рѣ-шительно значуче зъ краканемъ во-ронѣвъ, який чують запахъ трупѣвъ. Що Гомперсъ зо-стане назадъ президентомъ А. F. of L. се рѣчь майже певна, помимо того, що со-ціалисты на конвенції ста-

новлять поважну оппозицію. Соціалистичный юнія поприс-лалы добрыхъ делегатѣвъ. G. Victor S. Berger зъ Міл-вакі, Вис., е Max S. Hayes зъ Клівелендъ, О., Geo. M. Barnes зъ Филадельфіи, Па., Morris Brown зъ Нью Йорку и внѣшій. На конвенції те-перѣшній мають говорити и про соціализмъ. Се буде мабуть найцѣкавейше.

Я вѣстѣмъ не задоволенный становищемъ, яке „Свобо-да“ заняла въ справѣ суперечки „Канадийского Фармера“ и „Слова“. Гово-рячи про „цѣвѣтки“ кана-дийской журналистики „Сво-бода“ навела лѣшь „цѣвѣ-ки“ зѣ „Слова“, хотия и „Канадийский Фармеръ“ въ подобный спѣсѣвъ полемизуе что „Слово“, Правда, що „Свобода“ не бороншла и „К. Ф.“ але треба було и про него въ той самѣ спѣсѣвъ выразитись, що и про „Слово“. — Чого вар-та було ихъ поступоване подчасъ послѣднихъ кана-дийскихъ выборовъ, видно хотѣ-бы зъ сеи вѣстки на-друкованой въ Social De-mocratic Herald, No. 28, Milwaukee, Wis: Винипегъ, Ман. Нов. 5. — Товаришъ А. W. Puttee зъ Винипегу не зѣоставъ наново выбра-ный до парламенту, бо обѣ капиталистичный партіи кон-сервативна и либеральна, ужили противъ него та-кихъ средствъ, якъ перед-вчасный замкнення выборовъ, фалшиве информоване и страшене выборѣвъ, под-купство и т. п.

Якъ зъ сего видно, то и „Слово“ и „Кан. Фармеръ“ агитували противъ работни-ка соціалиста.

Свѣд.

З Howe Cave, N. Y.

Приѣхавъ я зъ Нового Йор-ку до Howe-Cave в тім на-мірі, чи не дістав бим тамъ роботи і діставам. Прий-шовъ я на бордъ одного Поляка а тамъ були на бор-ді і Русини. Я ся їх питаю чи ту нема русина, щоби мавъ гавз і тримавъ бордин-герів — они відказують е. Питаю ся дальше: чомужъ ви не в русина на борді? А они кажуть: е, оден дїть-ко якъ у русина такъ в по-ляка! Мене се діткнумо. Пізнійше я довідавъ ся які то Русини коди я на нихъ ліпше придививъ ся і їх піз-нав.

Они не вписані ані до братства ані до Союзу, ані газети не пренумерують. Говорять: нащо намъ Союзу, а нащо намъ давати на я-кісь тамъ „фондації“, а то все на пани тай на газе-ту; не знати чи ту довго буду в Америці, волю ви-плати виски!“ А якъ ту які хрестини або весіле, то не зобачишъ нічого якъ тільки сварня, бійка, блюванина і ріжнього рода плюгавства. А якъ зайди зъ нимъ в розмо-ву, вінъ тобі зачинає за по-літику, якъ свиня моркву рие, зачинає тобі про роз-мову воробцівъ зъ вірлами а когутівъ зъ псами. От і така у него „мовляв“ політика. А щоби хотівъ тої їх ари-стократичної політики ви-слухати, то не годен, бо всі разомъ говорять, і оден

другого не розуміє. Якъ ска-зано повисше, займають ся полоканемъ горла вискою, брехнею, фалшивствомъ, ли-цемеріємъ, іронічними по-сьмішками і т. п.

Не говорю то зъ ненави-сти, але то кождого сына Матери Руси України діт-кнулоби, наколиби видівъ ту їхъ зацофаність і дурновату зарозумілість. От і такі „Руські Патріоти“.

З поважанемъ І. Заглоба.

Борба о університетъ.

Русини, Італійцѣ, Хор-ваты Словѣнцѣ домагають ся вѣдъ колькохъ лѣтъ, а-бы правительство дало имъ університетъ, бо до теперъ лише Нѣмцѣ, Чехи и По-ляки мають сѣ найвышшій школы. Правительство збу-ло Русинѣвъ и Хорватѣвъ обѣцякани. Зѣ Італійця-ми правительство мусить рахувати ся, бо боить ся агитації за прилученемъ австрійскихъ Італійцѣвъ до италійской державы. Зѣ страху передъ сею агитаці-єю правительство рѣшило дати Італійцямъ універси-тетъ, але не вѣдразу. Пра-вительство дало имъ лише одну часть університету и обѣцяло постепенно допов-няти его такъ, абы за па-ру лѣтъ Італійцѣ дістали цѣлый університетъ. Та въ-томъ одну дурнацію зроби-ло правительство. Замѣсть умѣстити сю частину ита-лійского університету въ якомъ мѣстѣ зъ италій-скимъ населенемъ, умѣще-но его въ нѣмецкомъ мѣ-стѣ Инсбруцѣ. Се Нѣмцѣвъ дуже обурило, и они рѣ-шили выгнати италійскихъ студентѣвъ зъ Инсбрука.

Коли италійскій студентъ-були зѣбрані въ одной ре-ставрації, напала на нихъ товпа Нѣмцѣвъ. Абы рату-вати свои кости, Італійцѣ-почали стрѣляти зъ револь-верѣвъ. Тогды товпа кину-ла ся на Італійцѣвъ и бу-ла бы повбивала ихъ, але надѣгло войско и вѣдста-вило пѣвтора сотки италій-скихъ студентѣвъ до ареш-ту. Нѣмцѣ напали теперъ на хату, де була умѣщена часть италійского універси-тету и здемолювали ея. Нападано вѣдтакъ на skle-пы и мешканя Італійцѣвъ и понищено ихъ. Коли войско робило ладъ, про-бито багнетомъ одного Нѣм-ця и вѣдъ сейчасъ погибѣ. Ранено кольконайдцять о-сѣвъ.

L 198

Ся мудрѣсть правитель-ства, котре до нѣмецкого мѣста вихало италійску школу, пометила ся на правительствѣ. Школы не-ма, бо шкѣльный будинокъ знищений, а все италійскій студентъ сидять въ ареш-тѣ. Въ додатку буде мати правительство клопѣтъ зъ нѣмецкими послами, котрі грозять обструкцією въ державной радѣ. Буде та-кожъ клопѣтъ зъ италій-скими послами, котрі гро-зять обструкцією, якъ пра-вительство уступить гвал-тамъ Нѣмцѣвъ и не отво-рить наново италійского у-ніверситету.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

Часопис для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить по тѣмъ днямъ въ Четвергъ
и коштуе:

Въ Америкѣ на 12 мѣсяцѣвъ... \$3.00
До старогю краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2.00
Въ Америкѣ на 6 мѣсяцѣвъ... \$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“
черезъ Книгарню Шевченка ул Чарнець-
кого 26, Львѣвъ.

Оплачувати газету треба все-
гда зъ гори.

Грошъ треба посылати въ рѣдѣжнотро-
вѣмъ лѣстѣ або черезъ экспресовый, або
почтовый money order (моян ордеръ). Мо-
ney order, то е картонку, котру доставите
вѣдъ почта або агента на экспресовѣмъ
офисѣ, пошлать намъ, бо безъ того мы не
годимъ грошей достаѣти.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, чтобы его адресъ змі-
няти мусѣли подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Зъ бесѣды

посла Ев. Олесницкого
въ галицкомъ соймѣ
дня 9-ого падолиста 1904.

„Не могу поминути спра-
вы „Сичий“, бо се для насъ
дуже важная справа. Се об-
межене майже всѣхъ най-
важнѣйшихъ нашихъ правъ
горожанскихъ, се выимко-
вый стѣнь въ великой ча-
сти нашего краю“. Бесѣд-
никъ выказувавъ, що о
тѣмъ, чи щось надужите чи
нѣ, не рѣшае „поглядъ“,
якъ каже намѣеникъ. „Тутъ
рѣшае фактъ и законъ. На-
мѣеникъ заявивъ, що хоче
стояти на сторожи прав-
ного ладу и хоче ужити
всѣхъ средствъ, абы сей
ладъ удержати. „Я думаю,
що правный порядокъ е то-
дѣ, коли захове ся и ша-
нуе законы. Розвязане поѣхъ
14 „Сичий“ въ Косовщинѣ
наразъ було безправствомъ,
безправствомъ бувъ способъ
розвязаня, безправствомъ е
се, що намѣеництво доси
не вѣдповѣло на рекурсы
„Сичий“. Безправствомъ
суть такожъ дальшій кон-
секвенція розвязаня „Сич-
ий“, якъ вѣдбаране лентъ,
вѣдзнакъ и т. д. Се при-
ватна власность, а забране
приватной власности про-
тивъ волѣ властителя е кра-
дежею“.

Згадуючи о заборонѣ по-
шени червонныхъ шапокъ,
бесѣдникъ казавъ: „Мы дя-
куемо правительству за се,
що оно нами такъ опѣкуе
ся, але протестуемо про-
тивъ того, абы ся опѣка
розтягала ся до гардеробы.
„Сичий“ бы жандармы вылапу-
вали васъ и здирали вамъ

вѣдзнаки, якъ вашъ ор-
ганъ, то вы зробили бы
революцію“. Вючи плету-
комъ о пультѣ, бесѣдникъ
заявивъ, що „и Русины за-
протестуютъ противъ такой
безличной поневѣрки. Сей
рухъ, котрый давятъ вла-
сти, е рухомъ еманципаций-
нымъ, котрого не здержитъ
жадне правительство жад-
ными гвалтами“.

„Гломбѣньскій вычислявъ
и выминавъ намъ се, що
великодушный соймъ поль-
скій „давъ“ Русинамъ. Хто
давъ? Хто смѣе такъ гово-
рити? Якимъ титуломъ намъ
се выминаете?! Даете
намъ школы? А чи вы не
знаете того, що число ру-
скихъ школъ народныхъ въ
Галичинѣ упало доперва
тогда, коли инкопльнцтво
перейшло въ руки польскому
краевой рады школьной?!
Хочъ бы мы! были вашими
невѣдниками, то чиста при-
личность не позволяе вы-
минаѣти того, що паную-
чий „давъ“ невѣдникови.
Мы живемо въ Австрій и
хочъ для Русинѣвъ австрій-
ска конституція на папери,
то мы все таки маемо до
неи претенсію и нѣхто не
смѣе выминаѣти, намъ то-
го, що „давъ“ намъ се, що
мы повинны по праву самъ
собѣ взяти. Вѣдъ поста-
влена внесена о заложене
русской гимназіи въ Стани-
славѣвъ до ухваленя сей
гимназіи минуло 4 лѣтъ! Вы
за сей часъ достаѣли ажъ 14
гимназій и мы вамъ того не
выминаѣли“.

Переходячи до Гломбѣнь-
ского бесѣдникъ заявивъ,
що „русскій послы не мо-
гутъ знести обиды киненою
въ очи рускому народови.
Гломбѣньскій позволивъ со-
бѣ на такую рѣчь, яко рус-
скій послы въ сѣй палатѣ
еще не чули. Се, що мы
чули, нагадуе дуже давній
хвилѣ, давно забытій часъ,
давно помершій вѣдносины,
якій колись панували въ
будынку скарбковскаго те-
атру. Тогда тамъ лунали
оклики пієта Rusi! Нынѣ,
коли вже самъ Поляки
встидають ся сихъ часѣвъ,
Гломбѣньскій повторявъ о-
кликъ пієта Rusi, бо водмо-
вивъ намъ права называти
ся народомъ — вѣдъ на-
зававъ насъ szczep-омъ! Въ
додатку выминавъ намъ,
кѣлько то „великодушный По-
ляки дали намъ, ии“ что они
позволяютъ намъ: позволя-
ють намъ мати школы, да-
ють на просвѣтній цѣли,
ажъ 300.000 на театръ и т. д.“

Бесѣдникъ зъ необычай-
ною вервою, при оплескахъ
и окликахъ русскихъ по-
словъ и галерія запротесту-
вавъ противъ вшехпольской
безличности, противъ назы-
вания насъ szczep-омъ и у-
важаня галицкомъ землѣ за
землю польскую. „Я бувъ бы
не говорилъ тутъ о всѣмъ
тѣмъ, але провокація вшех-
польского політика змушуе
мене сказати вамъ рѣшучо:
Та земля, то земля спокон-
вѣку руска! То наша зе-
мля а не ваша! Знайте, що
тои землѣ не дамо собѣ нѣ-
кому вырвати!“

„Галицкій мѣста: Львѣвъ
и иншій, называете вашими
мѣстами. Се русскій мѣста—
були и будутъ. На якѣй

подставѣ смѣете казати,
что Львѣвъ польское мѣсто?!
Та жъ львѣвскій Поляки, то
урядники, котры нынѣ тутъ
е, а завтра можуть не бути.
Дальше суть въ мѣстѣ Ру-
сины и Жидаы. Се польское
мѣсто? Такого конгломе-
рату не можете называти
польскимъ мѣстомъ. Якъ
Львѣвъ польское мѣсто, то
Познань е мѣстомъ нѣмец-
кимъ, а Варшава росій-
скимъ! Мы не дивуемо ся
вшехпольскамы, що все на
свѣтѣ е польское. Прецѣмъ
вы загнали ся ажъ до Япо-
ну и забираете японскихъ
генералѣвъ для Польши...
прецѣмъ Курокі, то По-
лякы!“

Бесѣдникъ порѣвнавши,
кѣлько то въ бюджетѣ е на-
рѣжній польскій а русскій цѣ-
ли сказавъ: „А теперь спи-
таймо, хто кому дае? Мы
вамъ даемо, а не вы намъ.
На вашій цѣли идуть гро-
шѣ руского податника, бо
на вашій цѣли ухвалюете
зъ краевыхъ фондѣвъ боль-
ше, якъ на нашій. На ва-
шій цѣли иде 90 процентъ,
а на нашій ледви 10 про-
центъ“.

„Енунциация Гломбѣнь-
ского е проголошенемъ
права силы. Але чи въ ва-
шій исторіи не записало
ся досытъ се право силы?
Чи длятого вы тамъ ле-
вамъ се може удати ся, са-
мѣ апікуете се право на
слабшихъ?“

Бесѣдникъ закончивъ сло-
вами: „Нашѣ дѣды оборо-
нили колись своими груды-
ми насъ и насъ вѣдъ татар-
скихъ наѣздѣвъ. Внуки
сихъ дѣдѣвъ найдутъ толь-
ко силъ, що подпруть на-
пады всепольскій!“

Схаменѣть ся --

будьте люди!

Якійсь червоносѣрый зъ
Червоной Руси пише въ
ньюйорскѣй „казетѣ“, що
абы русскіи люди могли
бути достойными и гѣдными
имени „человѣка“ и чтобы
могли руководити ся вы-
сшими мыслями, повинны
научити ся „русскаго лите-
ратурного языка“. Найпер-
ше я запитаюсь, що то суть
за русскіи люди, що не
знають того языка, бо Ру-
сины, примѣромъ, знаютъ
свою рѣдну мову, люблять
еѣ, дорожатъ нею, бо рѣдна
мова се друга мати, бо въ
рѣднѣй мовѣ спѣвала намъ
мати коли колысала насъ
до сну. Але що то суть за
русскіи люди, що не зна-
ють своей рѣдной русской
мовы? Менѣ таки справдѣ
здаеть ся, що они не суть
гѣдны имени „человѣка“.
Мы Русины, чи зъ Галичи-
ны, чи зъ Угорщины, чи зъ
Буковины, чи зъ Украины,
маемо свой литературный
языкъ, котрымъ высказуемо
нашѣ болѣ и терпѣня, на-
шу радѣсть и утѣху, ко-
трымъ спѣваемо пѣснѣ, пи-
шемъ листы, пишемъ книж-
ки и газеты — се е наша
рѣдна мова, найдорозжа для
насъ мати. Мову ту розу-
мѣють всѣ Русины и поро-
зумѣвають ся нею и вы-
сказуютъ нею свои почува-
ня и мысли. Галицкій по-
еть Маркіянъ Шашкевичъ
каже такъ:

Ново рѣдна, слово рѣдне,
Уто насъ забывае.

Той у грудяхъ не серденько
А лишь камѣнь має.

А мы скажемо такъ: Хто
цурае ся рѣдной мовы, ко-
трои научила його мати, той
не гѣдный, що земля його
носить, той цурае ся своей
рѣдной мамы, той хрунъ,
ренегатъ и падлюка. — Ду-
же насъ дивуе, що суть въ
Америцѣ такіи люди, що
читаютъ такую шмату, котра
насмѣвае ся зъ нашей рѣд-
ной русской мовы и каже,
що той Русинъ негѣдный
называти ся человѣкомъ,
котрый не знае російской
мовы. Се соромъ и встыдъ
плекати гадюку за пазуховъ.
абы выставила потому сво-
му кормителю затроене
жалѣ. — Певна рѣчь, що
добре е знати чужій мовы,
отъ примѣромъ англійску
мову доконечно навѣтъ зна-
ти нашимъ Русинамъ тутъ
въ Америцѣ; добре такожъ
знати и російску мову, але
насмѣвати ся зъ своей рѣд-
ной мовы, се только потра-
фитъ падлюка, человекъ
безъ чести, безъ характеру.
Червоносѣрый дописува-
тель „казеты“ покликуюе
на Вергуна зъ Вѣдны, ко-
трый называвъ нашу руску
мову, мовою свинопасѣвъ и
пастухѣвъ. Мабуть не знавъ
„честный“ дописуватель, що
то за зѣленько той „Вер-
гунъ“. Ось я вамъ скажу
хто вѣдъ такой. Се е сынъ
галицкого дяка, котрый вы-
рѣкъ ся своей рѣдной мовы
и ставъ за російскій рублѣ
російскимъ шпігуномъ. Що
се е правда, на те е доказъ,
именно процесъ який вѣдъ
бувъ ся недавно у Львѣвъ,
и де йому доказано что
вѣдъ е платнымъ росій-
скимъ агентомъ. Що того
Вергуна и честній Росіяне
уважають за падлюку, на
се е доказъ той, що коли
вѣдъ прѣѣхавъ до Киева и
мавъ тамъ вѣдчитъ, то самъ
Росіяне выпсыкали и вы-
свистали його зѣ салѣ, бо
не хотѣли слухати того, хто
е падлюкою и запродавцемъ.

Такъ отже пане червоно-
сѣрый дописувателью—най-
дорожшимъ скарбомъ кож-
дого человекъ е рѣдна мо-
ва и нашъ мужицкій по-
еть Тарасъ Шевченко о та-
кихъ якъ вы говорить:

Учѣте ся братьи мои!

Думайте, читайте,

И чужому научайтесь,

И своего не пугайтесь:

Бо хто матерѣ забывае

Того Богъ карае,

Чужіи люди пугаютъ ся

Въ хату не пускають....

Росія прозрѣвае.

Въ теперѣшній часъ, очи
цѣлого свѣта суть зверне-
ны на могучу російску
державу, котру точатъ два
черваки; оденъ се Японцѣ
на далекомъ сходѣ, а дру-
гій, се заворушеня въ ну-
трѣ державы. Се е безпереч-
на правда, что Росія е од-
ною зъ найсильнѣйшихъ
державъ на свѣтѣ, однакъ
и се е правда, что сила та
принеситъ и приносила ко-
ристь лишь тѣмъ, що ма-
ють власть въ своихъ ру-
кахъ и маетки, а тѣмъ са-
мымъ приноситъ шкоду хлѣ-

боробамъ-мужикамъ, работ-
никамъ и вѣдчимъ людямъ
бѣднымъ, непросвѣченнымъ.
Чому се такъ, на се маемо
дуже много примѣровъ.
Вѣдну выкликали богачѣ
купцѣ, чтобы могли работи
интересны на далекомъ-Схо-
дѣ, они могли се зробити,
бо мають власть въ своихъ
рукахъ. Чи народъ хотѣвъ
сеѣ войны? Нѣколи, але и
нѣхто не питавъ ся народу,
чи вѣдъ еѣ хоче, а на вой-
нѣ кровь свою проливаетъ
нѣхто другій, якъ лише
бѣдный народъ и то не для
власной користи, але чтобы
богачамъ понабивати золо-
томъ кишени. Въ чѣмъ от-
же лежить ся сила Росіи? Певно,
что наибольшую си-
лою якои небудъ державы,
е любовь еѣ жителѣвъ до
неѣ. Чи народъ російскій
любитъ свою вѣтчину? Пе-
вно, что любить, бо любовь
вѣтчины е найкраспою
людскою честнотою. Але
народъ російскій ненави-
дитъ своихъ гнобителѣвъ,
ненавидитъ російского пра-
вительства, котре вѣдма-
ляетъ йому всякихъ людс-
кихъ правъ, старае ся у-
держати його въ темнотѣ,
и на той темнотѣ опирае
всю свою силу. Въ цѣлой
Европѣ маемо лишь двѣ
державы, въ котрыхъ народъ
зноситъ также ярмо нево-
лѣ, платитъ податокъ кро-
вавый, а немае права за-
брати голоса въ своихъ пра-
вахъ. Тѣми державами е
Росія и Туреччина. Коли
порѣвнаемо число понево-
леного народа зъ людьми,
что захопили власть въ свои
руки, то побачимо, что на
тысячъ бѣдного населеня
навѣтъ одинъ богачъ не
припадае. Разъ вразъ дохо-
дитъ до насъ вѣсти про ве-
ликой заворушеня народа по
рѣжныхъ мѣстахъ Росіи.

Люде и часописи, котры ба-
жають волѣ и добра наро-
дови, пишутъ, что понево-
ленный російскій народъ
прозрѣвае, хоче скинути зъ
себе давяче ярмо, хоче
рѣвного права и для бога-
тыхъ и для бѣдныхъ. Ча-
сописи и люде, что суть
приклонниками тиранѣвъ и
кнути пишутъ, что народъ
бунтуе ся. Каждый честный
человѣкъ, что любитъ и по-
магае бѣдному братови, му-
сится станути по сторожѣ по-
кривдженныхъ и бажати амѣ-
ны ряду въ Росіи, дебы всѣ
мали рѣвное право. Чи Ро-
сія стратитъ свою силу,
наколи дастъ свободу на-
родамъ и заведе конститу-
цію? Нѣколи. Она еще
больше скрѣпитъ свою си-
лу, бо любовь вѣтчины сво-
бѣдныхъ горожанъ е далеко
сильнѣйша, чимъ поневоле-
ныхъ. Отже заворушитъ ся
народъ въ цѣлой Росіи и
домагаеся волѣ, а голосъ
его стае щоразъ сильнѣй-
шій. Миністеръ Плеве хо-
тѣвъ нагайками и кулами
придавити се заворушене,
однакъ самъ згинувъ смер-
тію, яку готовивъ цѣлому
народови. Зъ його упадкомъ
затревожилось правитель-
ство російское, бо побачило,
что годѣ неволити довше
народъ. И теперь въ Росіи
наставъ зворотъ на лѣпше.
Мѣсце замордованного ми-
ністра Плевого занявъ князь

Мірескій, человекъ ноступо-
выхъ идей. Вѣдѣтхнувъ тро-
ха народъ и цѣла Росія, бо
князь Мірескій зъ хвилею
обнята уряду зачавъ дума-
ти о полѣпшеню долѣ най-
меньшого брата, черезъ ро-
жній реформы. Найважнѣй-
ша реформа е та, чтобы на-
родомъ рядили заступники
народный, а не наканены зъ
гори урядники. До заведе-
ня сеѣ реформы стремитъ
князь Мірескій въ сей спо-
сѣбъ, что скликавъ до Пе-
тербурга предсѣдательствъ
земствъ зъ цѣлой Росіи, абы
они обдумали, якъ заради-
ти лиху. Дня 19 падолиста
зѣхало ся до Петербурга
100 предсѣдательствъ земствъ
и вже зачали ся нарады.
Участники нарады домага-
ють ся: 1) чтобы всѣ вер-
сты російской суспѣльно-
сти були заступленъ въ
утвореню земствъ; 2) чтобы
каждый мужикъ мавъ пра-
во голосованя; 3) чтобы
жѣнки котры мають посѣ-
дѣсть могли самъ голосова-
ти, а не потребували дава-
ти повномочія мужичнѣ; 4)
чтобы выборцѣ до земствъ
малъ право передъ выбора-
ми скликувати вѣча, на
котрыхъ бы обговорювано
справы выборѣвъ; 5) чтобы
справу арештованя горо-
жанъ зѣ взглядовъ политич-
ныхъ рѣшали земства.

Такии суть покищо дома-
ганя земствъ, котры, розу-
мѣсь не выстарчатъ, чтобы
выдвинути народъ зъ ну-
жды и темряви. Однакъ и
тѣ маленький жадамы стрѣ-
нулись въ опоромъ зѣ сто-
роны заскоружилихъ наза-
дниковъ, именно великого
князя Сергія и прокурора
Синода Победоносцева, ко-
трого имя въ исторіи...
такъ само кроваво записа-
не, якъ имя Плевого. Подѣ-
ихъ впливомъ царъ не до-
пустивъ до себе депутація
зъ заступниковъ земствъ,
котры хотѣли йому розка-
зати про кривды и нужду
народа. Въ наслѣдокъ сего
запановало велике розяре-
не середѣ делегатѣвъ. Они
уже теперь явно домагають
ся участи народа въ зарялѣ
державы, себѣ то конститу-
ціи. За делегатами стоить
весь народъ, чого доказомъ
суть тысячи привѣтныхъ
листоѣвъ и телеграмъ, надѣ-
сланныхъ зъ цѣлой Росіи.
Хто теперь возьме въ Росіи
гору, чи клика приклонни-
ковъ нагайки, чи народъ,
ще не е певне, але то е
певне, что власть нагайки
уже въ недалекой будучно-
сти сконѣчить ся, а вѣджие
народъ, что больше якъ ти-
сячу лѣтъ стогнавъ подѣ
ярмомъ.

ОГОЛОШЕНЕ.

Пошукуе ся въ Cincinnati,
О. когось до удѣлюваня по-
чатківъ языка русского. Зго-
лошена по англійськи, ні-
мецьки або французьки на
адресу: Vely, 1215 Elm St.

— Хотите безопасно и скоро захвати до
старого права, або спровадити родину въ
краю, купитъ собѣ шифарту вѣдъ John a
Nemeth-a, 457 Washington St New York, N.Y

Намѣтайте
на Рускій Нар. Фондъ
въ Америцѣ.

Що чувати в свѣтѣ.

ВЪ РИМѢ, коли кардиналь Ореглія переїздивъ улацею до Ватикану, приступивъ до його повозки 20-лѣтній молодець Марабіні і плонувъ кардиналови въ лице. Марабініого арештувала поліція, однакъ на просьбу кардинала, котрий вѣдоустивъ йому провину, випущено его на волю.

ВЪ Вашингтонѣ роблять заходи въ кругахъ державнихъ, щоби обмежити еміграцію, котра жаждою користи Спол. Державамъ не приносить, але навить шкоди. Комісарь еміграційный, котрий довгий часъ студіювавъ еміграційный рухъ въ Европѣ, вернувшись же до Америки і здавъ тутъ справозданє зъ своихъ спостережень. Найбільше людей емігрує до Америки зъ Італіи і Угорщини. Люде тѣ живуть въ Америцѣ дуже опадно, а кождий зложеный грѣхъ вѣдселяють до старого краю. Въ сей способъ міліони американськихъ долларівъ іде рѣчно до Европы. Комісарь сей робить пропозицію, щоби припоручити справу еміграції до розслѣдження спеціальної комісії, котра бы обдумала такожъ средства спинення некорыстной для Спол. Державъ еміграції.

ТЫМИ днями вѣдѣдала королѣвська пара зъ Португаліи, королѣвську пару въ Лондонѣ. Мѣсто прибрало святоточный виглядъ, але на дворѣ була така густа мрака, що на кілька кроківъ не було нічого видно.

Война на далекѣмъ Сходѣ.

Токіо 20. Урядові вѣсти доносять, що имъ нічого не звѣсно про занятє Японцями форту Сунгѣ. Урядово потверджують, що японська морська артилерія высидила въ воздухъ складъ пороху въ Портѣ Артура, котрий находивъ ся недалеко фабрики машинъ. Въ крѣпости середь обложенцѣвъ люте тифъ і бѣгунка. Богато особѣ умирає щоденно. Помѣжъ войскомъ ген. Стесселя панує велике невдоволенє.

Лондонъ 20. Оденъ англійскій офіцарь, котрий бачивъ російську балтійську флоту на Кретѣ, доносить тутъ, що корабль російскій суть старон конструкторіи і въ зломъ станѣ.

Лондонъ 21. Телеграфують тутъ въ Нагасакі, що день передъ выливомъ зъ пристани Артура торпедовца „Росторонного“ три нѣшій російскій корабль хотѣли передерти ся черезъ японську флоту. Всѣ они мали такій самі телеграммы вѣдъ генерала Стесселя. Навить було много раненыхъ офіцарѣвъ, котрі волѣли паразити свое жите на неспѣвность, якъ лишити ся въ портъ-артурскѣмъ ппнпалі. Японскій кружлякъ

Касуга загонивъ першій російскій корабель по повгодинной битвѣ. Вся залогатинула постріляна, або затоплена. Такъ само зостали затоплені і два другі російскій корабль, а залогатинула до одного.

Токіо 21. Японська флотата зловилъ нѣмецкій корабель „Бателанъ“, котрий хотѣвъ передерти ся черезъ японську флоту до Порту Артура. На томъ кораблі знайдено велику масу зимовыхъ мундурѣвъ, коцьѣвъ, рѣжныхъ лѣкарствъ і богатопушокъ зъ масомъ. Все то було призначено для залогіи Порту Артура.

Чифу 21. Оденъ урядникъ зъ Порту Дального доносить, що Японцѣ еще не приступили до генеральной атаки на Портъ Артура. Урядникъ сей доносить такожъ, що Японцѣ подѣл Портомъ Артура зостали скрѣплені семою дивізією пѣхотинцѣвъ, ктра свѣжо прибула зъ краю. Найблизшій атакѣ Японцѣвъ на Портъ Артура має бути дуже жорстокой. Ген. Ногі достає далеко больше свѣжою войска, чимъ ген. Ояма. Японцѣ кидають на російське войско кулѣ, наповнені рѣжными дуже смердячими газами, такъ, що чоловікъ тратить при томъ, коли находить ся близько нихъ.

Мукденъ 21. Довго ожидана рѣшаюча битва подѣл Мукденомъ не починаєсь. Оденъ знатоки военны говорять, що Японцѣ наміряють обійти лѣве крыло Росіянъ, другі же кажуть, що въ томъ роцѣ до битвы вже не прийде, і що обѣ арміи перезимують на занятыхъ становищахъ. Морозы що разъ сильнѣйші, а дровъ на паливо майже нема.

Чикаго 22. Оденъ американскій корреспондентъ, котрий находить ся при японскѣй арміи подѣл Портомъ Артура пише такъ: Коли я оглянувъ зъ далека Портъ Артура зачавъ я говорить о той крѣпости зъ японскимъ ген. Кодама. Вѣнъ сказавъ до мене: „Вы бачили Портъ Артура, і певно думаете, що се легка рѣчь заняти сю крѣпость, але вы помиаете ся, бо се е дуже тяжка задача“.

„Такъ, певно“ вѣдповѣвъ я. „Портъ Артура має 30 сильныхъ фортѣвъ, надѣ котрыхъ укрѣпленемъ працювали Росіане цѣлыхъ 10 лѣтъ; природні укрѣпленія суть сильні, а до того въ крѣпости находить ся армія завзятыхъ борцѣвъ подѣл знаменитымъ командантомъ. Кодама вытягнувъ замкненый пистукъ і сказавъ: „Я тримаю Портъ Артура тутъ въ мой руцѣ“. — „Деж вы хочете тутъ подѣл Портомъ Артура перезимовати?“ питавъ я його далше. „Вы не маєте зимовыхъ леговищъ, лишъ легкий шатра, а зима въ Манджуріи е дуже остра.“ „Мы перезимуемо въ Портѣ Артура“, вѣдповѣвъ ген. Кодама. Крѣпость здобуду за короткій часъ. Теперь спровадимъ великій арміи зъ краю, котрымъ Портъ Ар-

тура не остоить ся. Головно рѣчь тутъ лишъ добрі арміи“. А чи войско ничъ не значить?“ запитавъ ся я його. „Ваша пѣхота понесла дотенерь величезній страты, однакъ въ коньци мусить ваше войско заняти Портъ Артура, если въ загаль його можна заняти“. „О вѣ!“ вѣдповѣвъ ген. Кодама. „тутъ найбільше рѣшає знанє штуки военной, Я маю армію, котра е досить велика, щоби могла заняти Портъ Артура. Росіане мають около 20.000 войска, а я маю 60.000-люда, або вѣншими словами трохи Японцѣвъ на одного Росіянана. Се е досить велика перевага, навѣть если до того вчислити укрѣпленія Росіянъ. Выслѣдъ зависить лишъ вѣдъ амуніції і знанія штуки военной. Мы облагоемо Портъ Артура зѣ всѣхъ сторѣвъ. Російскій форти суть обеспечені на ладъ бельгійскій. Вѣдъ стороны моря суть они обложені стальными плитами а вѣдъ стороны сушѣ, мурями, земельными насыпями і цементомъ. Тѣ, що укрѣпляли тѣ форти, мусѣли на томъ добре розумѣти ся. Коли Портъ Артура подчасъ нашої войны зъ Китайцами бувъ въ нашихъ рукахъ, тогдѣ бувъ вѣн цѣлкомъ иначе укрѣпленый. Тогдѣ той, хто занявъ оденъ фортъ, той ставъ паномъ цѣлой крѣпости. Теперь е цѣлкомъ иначе. Теперь всѣ тѣ форти такъ суть укрѣплені, що кождий зъ нихъ треба особно здобувати, такъ мы здобуваємо оденъ фортъ за другимъ, ажъ коли послѣдній фортъ упаде, тогдѣ мы заволѣємо Портомъ Артура. Менѣ здаєть ся, що послѣдній фортъ упаде вже тыни двѣма“.

Мукденъ 29. Невеликій японскій вѣдѣль заатакувавъ російскій позиції въ нѣчи дня 18-го падолиста на увзгѣрью Путилѣвъ. Росіане думали, що се цѣла російська армія посуває ся напередъ, заалармували отже все свое войско і кинули ся на сей невеликій вѣдѣль Японцѣвъ. Японцѣ мусѣли утѣкати зъ поля битвы стративши 80 людей, забитыхъ, а 200 раненыхъ.

Чифу 22. Помѣжъ доглядчиками хорыхъ і раненыхъ на войнѣ вызначалась панна Корелѣ, котру навѣть надгороджено двѣма золотыми медалями. Передъ кількома днями панна Корелѣ десь щезла. По якѣмъ часѣ доперва выйшла на верхъ цѣла исторія. Панна Корелѣ любила ся зъ однимъ російскимъ офіцеромъ. Офіцарь сей вѣдставъ недавно раненый і попавъ въ японську неволю. Панна Корелѣ отже перейшла на сторону Японцѣвъ, щоби тамъ могла доглядати своего улюбленого і другихъ раненыхъ Росіянъ, що находятъ ся въ японскѣмъ полонѣ.

Вашингтонъ 23. Телеграфують тутъ, що въ полудне дня 22-го падолиста запалили ся будовѣ въ Портѣ Артура коло складу

пороху, і цѣле те передмѣсте цѣлкомъ выгорѣло. Доперва вечеромъ коло 10. години пригасъ огонь.

Лондонъ 23. Японцѣ зловили англійскій корабель, котрий вѣзъ до Порту Артура 30.000 пачокъ солєного мяса.

Петербургъ 23. Ходять вѣсти, що царь е дуже прихильный реформацийнымъ заходамъ міністра справъ внутрѣшнихъ князя Мірскаго. Говорять такожъ, що царь хоче въ денъ своихъ именинъ дня 19-го грудня оголосити конституційный реформы.

Лондонъ 24. Ситуація въ Портѣ Артура страшна. Ген. Стессель телеграфує до царя, що залогатинує голоду, що нема найменшой надѣи оборонити довше Портъ Артура, просятъ отже о скору вѣдповѣдъ, що має робити. Зъ Одессы доносять, що російське правительство зарядило мобілізацію всего войска въ европейскѣй Росіи. Мобілізація розпочне ся заразъ зъ новымъ рокомъ. Зъ новымъ рокомъ затагне Росія такожъ державну пожичку на суму 260 міліонѣвъ.

Вашингтонъ 25. До тутешного японского конзуляту телеграфують, що японська армія подѣл Портомъ Артура достала розказъ безъ вину атаквати Портъ Артура, доки всѣ форты не зостануть заняты. Розказъ сей зоставъ выданный тому, що Японія хоче заняты Портъ Артура щезаки насѣе балтійська флотата. Двѣ треті части російского гарнизону носить лѣтній уніформы, і многі люде хорують на очі. Вѣдъ 26 червня згинувъ подѣл Портомъ Артура 30.000 Японцѣвъ. Ваѣшний укрѣпленія на горбахъ Рімонгъ і Сунчу находятъ ся въ рукахъ Японцѣвъ. Росіане мають ще бастионы, котрі Японцѣ денъ і нѣчь атакують. Наколи тѣ форты зостануть заняты, тымъ самымъ упаде такожъ і Портъ Артура. Подѣл Мукденомъ спокойно, обѣ арміи сидятъ въ своихъ укрѣпленыхъ позиціяхъ і лишъ уважають на порушенія противника.

Що зробили Украинцѣ Русины для Лемків.

До недавна було на верхахъ Лемківщини темно і сумно. Цѣлий поколѣня, що выховали ся на кєрвавицѣ Лемка, не подбали за его долю. Власна выгода, власна корысть і высокій становиска манили ихъ. Вони були слѣпїи на недолю Лемка, а за его добре сердце і довѣре вѣдплачали чорною невдякою, бо цѣлий рядъ лѣтъ держали Лемка въ повѣй тьмѣ.

Та не зъ такимъ сердцемъ вѣднесла ся до Лемка громада Новосандецкихъ вѣдченцѣвъ. Они звернули увагу на Лемка, вѣддали ему свое сердце, повне любви і посвяти. Они взяли ся за роботу. Ихъ заходомъ станула бурса, та вороги выкинули ихъ зъ вла-

снои хаты, а теперь марнують ними придбанє народне добро. Та они не опустили рукъ. Въ короткомъ часѣ заложили „Філію Просвѣти“, що згуртувала коло себе трохи не всѣхъ заточенцѣвъ; „Читальню Просвѣти“, де живеній на чужину Русины вѣрплять свои сердца рѣдкимъ словомъ; „Лемківскій Банк“, щоби виврати Лемка зъ рукъ лихварѣвъ, котрі удаючи приятелѣвъ і провѣдниковѣвъ Лемка, дурять зъ нього останню шкѣру; та „Українско-руську Бурсу“. Они постарали ся о се, що ихъ шкѣлѣ на молодѣжъ має теперъ своего катехита, а вѣдъ давна працюють надъ тымъ, щоби въ Санчи станула своя церковь; та щоби се наступило якъ найскорше, они завязали комитетъ будовы церкви.

Та ся цѣла робота лекому не подобала ся. Вѣдъ близькихъ, заслѣплєныхъ ворогѣвъ, що погорджують рѣдною мовою, а своего народа ненавидять, посыпали ся на нихъ докеры, клеветы і доносы. Але те все спало на нихъ самыхъ, бо за Украинскими патриотами, правда, чиста, свѣта правда.

И стало ся те, що мусѣло ся стати. Лемко прозрѣвъ, і розбиває той муръ, якимъ его окружено. Брєхня выйшла брєхнею. Лемко горне ся до Украинцѣвъ а навѣть давній противники, теоризований доси дикимъ і сказанымъ сатанокспіритистомъ Лемківщина, врозумѣли правду і прихилили ся до нихъ. Лемківщина стушає на новый шляхъ, се початокъ еи вѣдродженя, чого найкрасшимъ доказомъ е розвѣй „Укр. Рус. Бурсы“.

На сей шкѣльный роцъ принято 42 учениковъ, зъ чого на Лемківщину припадає 29. На Лемківщину, се дуже велике число, коли узгляднити тѣ перепоны, якій ставлять въ нелюдскій способъ добре знаній вороги Лемка. „Рус. Укр. Бурса“ однакъ, въ котрой минувшого року не було нѣ одной злои ноты, і котра знаходить ся подѣл проводомъ руского катехита і тѣшитъ ся симпатією профєсорскихъ кругѣвъ, стоить такъ високо, що низка клеветы не може еѣ досягнути.

Допись.

Зъ Лемківщини.

У насъ часы теперъ настали слѣтніи. Вѣдъ 15-го Октября майже кождый день дощъ і вѣтры. Черезъ велику посуху въ лѣтѣ картоплѣ не росли ажъ осѣню,

тожъ люде не копали картоплѣ, але опѣзнались зъ ними. Панове по дворахъ і фѣльваркахъ досыть въ страху зъ картоплями, бо слѣта не дає выкопати. Намѣники теперъ зарабатують по 50 крейцарѣвъ (по коронѣ), ще обѣдъ і вечеру доставали. Того року, дяковати Богу, картопли зародилась і капуста прекрасной того року удалась.

Въ Кригу, повѣтъ Горлицѣ, 24 го Октября передъ полуднемъ о 9 ой годинѣ Куби Вѣлонъ убивъ свою жену на смерть. Ходили цѣле рано по сусѣдахъ позичати грошей до Америки на дорогу а при томъ то і вѣдѣли (горѣвкѣ) немало вычили, яку страшенно обоє любили. По такой гостинѣ прийшли до своей хаты і зробили сварню, потѣмъ бійку. А мужъ Куба, якъ Куба. Взявъ нѣжъ і подрѣзавъ женѣ шию якъ художинѣ. На страшный крикъ дѣтей позбѣгались сусѣды, а небѣжка вже лежить середъ хаты въ крови вѣдвѣчена ажъ страшно дивитись. Убийника сковали жандармы і вѣдставили до Ясла, але тамъ певно не дадутъ горѣвки ему попохати, бо цѣле жите мавъ еѣ доволя.

11-го листопада упавъ тутъ снѣгъ, котрий собѣ полежить зъ пару дней і паньскій картоплѣ троха собѣ подѣл снѣгомъ спѣчнуть.

Роздѣль, 11-го. Новембра, 1904.
А. Пиж.

Безъ вступного до Р. Н. Союза!!!

Дорогі Братя Русины!

Руско Народный Союзъ буде принимати здоровыхъ Русинѣвъ въ мѣсяцъ Сѣчню (Януару) 1905 безъ вступного вѣдъ першого року жита до 31, а вѣдъ 31 до 45 за половиною вступного.

Дятого приступайте брати численно, поки часъ, поки здоровє маєте. Не вважайте на вашъ молодой вѣкъ, не вважайте на ваше здоровє, на вашу силу, бо то все якъ бы позичене. Днесъ маєте, завтра по нѣмъ. Рускій Народный Союзъ платить за 70 цѣт. мѣсячного 600 дол. посмертного за мужа, за утрату оца 100, за утрату ноги або руки 200 дол.; за жену 300 дол.

Записуйте свои дѣточки, бо достанете больше якъ въ якѣй чужѣй асекурації. Вступайте громадно а нѣколи не пожалуете того марного гроша, котрымъ забезпечуете свою родину а і вашу любовь до родины.

М. Мирчѣвъ,
предс. Р. Н. Союза.

Война. Гдѣ і якъ она ведєть? Хто ея выиграє? Якъ великій Росія і Японія? Хто хоче мати вѣдповѣдъ на тѣ пытаня, най пришле менѣ въ листѣ на 30 цѣт. стемпелъ і я вышлю ему кнагу 12 цѣлей широку і 15 довгу зъ мапами і описанемъ цѣлого свѣта, зъ котромъ о всѣмъ довѣдаєсь. При томъ даромъ пошлю Рахункову Таблицю, поученє о мѣрахъ і вагахъ і Политичный Катехизмъ. Спрѣдаю рѣжній амер. і краєвий рускѣй КАЛЕНДАРѢ на 1905 р.

Пшѣть на адресъ:
M. J. MURIN, 231 Ashburton Ave., Yonkers, N. Y.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1904—1906

Головний } КОНСТ. КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76.
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРПОНЬ,
касир } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Наші вступники:

Место-председатель.....С. Митренко
ОУРНАЛ. РА.

Заст. секретаря.....Йос. Кузьмичий
BALTIMORE, M. D.

Заст. касира.....А. Якович
MC ADON, PA.

Радни:

А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семанский.....Trauger, Pa.
К. Дембский.....Mahoney, Pa.
К. Юбаля.....Olyphant, Pa.
А. Сорока.....Plymouth, Pa.
Иванъ Парняк.....Terryville, Conn.

Наші вступники:

Ив. Сенько.....Jessup, Pa.
Ив. Попианко.....Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мик. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргач.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організатор:

о. Н. Підгорецький, box 31, Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ.

МИХАЙЛЪ МАЦУРА,

членъ Р. Н. Союза, вѣд. 5
Mt. Carmel, Pa., упокоивъ
ся 11-го Ноембра 6. р. Не
бѣдишъ походивъ зъ Угор-
щины, столицѣ Земплинѣ.
До Р. Н. Союза належавъ
вѣдъ 1896 року.

Вѣчная память!

Ч. 431. КИТЪ \$300.00
на триста долларѣвъ, котрі п. Пе-
тро Преіонъ отримавъ яко посмерт-
ну запомогу по женѣ Аннѣ зъ го-
ловной каси Р. Н. Союза въ Аме-
рицѣ.

Yonkers, N. Y., Oct. 27, 1904,
Петро Преіонъ.

Свѣдкі } Симеонъ Бохна,
} о. Тимкевичъ.

Рухъ

въ вѣддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Перть Амбой,
Н. Дж., вѣддѣль 104 Р. Н. Союза,
буде принимати новыхъ членѣвъ
безъ вступного на мітингу
дня 4-го Децембра. На той мітингѣ
взымаю всѣхъ членѣвъ, чтобы сѣ
зъявили и выплатили свой довгъ,
бо буде сѣ здавати рахунки зъ цѣ-
лого року и выбирати новый у-
рядъ. Котрый членъ не явить сѣ,
заплатитъ кары \$1.00, урядники
\$2.00.

Р. Шкурать,
Н. Вавирчакъ.
Р. Сидоръ.

ПОВѢДОМЛЯЮ

членѣвъ, котрі мешкають поза Нью-
Йоркомъ а належать до вѣддѣла 66
Р. Н. Союза въ Нью-Йорку (гора
чѣста), чтобы прибави на мітингѣ
дня 4-го Грудня 1904 до галѣ
число 1341 Ave A о 6 годинѣ
пополуночи. На томъ мітингу буде
сѣ збирати 25 центѣвъ на желѣз-
ный фондъ Р. Н. Союза а буде сѣ
читати всѣ рахунки зъ цѣлого ро-
ку. Обязанкомъ каждого члена при-
йти на той мітингѣ, а хто за да-
леко мешкае и не може сѣ на мі-
тингу явити, нехай, що виненъ до
Союза, пришле на мои руки а я
все въ книгахъ справляю и грошѣ
пѣшли до головной каси. Моя а-
дреса есть:

Paul Ziatyk,
513 E. 70 St., New York City.

ОГОЛОШЕНЕ.

Повѣдомляю всѣхъ членѣвъ брат-
ства св. Андрея Ап. зъ Бреслава,
Па., вѣддѣль 30, що річний мі-
тингъ вѣдбуде сѣ дня 25-го Де-
цембра. Мітингъ значе сѣ о другой
годинѣ пополудни зѣ слѣдующимъ
порядкомъ: Перше буде сѣ при-
мати новыхъ членѣвъ до братства
за \$1.50 вступного, друге буде сѣ
читати розхѣдъ и доходъ зъ цѣло-
го року и третєе буде сѣ выбирати
новый урядъ на рокъ 1905. Тѣмъ
напоминаю всѣхъ членѣвъ, чтобы
сѣ зѣйшли на той мітингѣ и вы-
ровняли свой довгъ, чтобы мы мо-
гли всѣ книжки и насу передати
новымъ урядникамъ въ порядку.
Котрый членъ безъ важной причи-
ны не явится сѣ на той мітингѣ
и не выровнае свой довгъ, запла-
титъ кару 50 цт. а урядники \$100.
Повѣдомляю такожъ, що каждый
членъ має заплатити въ мѣсяцѣ
Децембру по 25 цт. на желѣзный
фондъ.

Панько Ленъ, секретарь,
Christopher, Pa., Luzerne Co.

ПОВѢДОМЛЕНЕ.

Братство Усп. Пресв. Богородицѣ
въ Allegheny, Pa. ч. 56 Р. Н.
С., дня 11-го Децембра буде вѣд-
будати річний мітингъ. Каждый
членъ має сѣ явити въ галѣ о 1-ой
годинѣ пополудни подъ карю \$1.00
и о сколько можности выровнати
свой довгъ. Рѣвножъ каждый членъ
мае заплатити по 25 цт. якъ сѣ
читаетъ въ „Свободе“ вѣдъ голо-
вного Уряду Р. Н. Союза, иначе
буде вылученый зѣ Союза а вѣдтакъ
зъ братства. Старайте сѣ братя
тримами єднѣсть якъ до того часу
було. Члены, котрі сѣуть на плѣй-
захъ (до \$2.00 тикетъ вертаний)
могутъ сѣ ставити; сѣи тикетъ кош-
туе повыше двѣхъ долларѣвъ ма-
ютъ увѣдомити председателя подъ
адресою: П. Герляхъ, Box 52,
Wilson, Pa., Alleh. Co. Лишь
въ разѣ недуги членъ може бути
увольненый вѣдъ присутности на
томъ мітингу. Програма: 1) спра-
вляне рахункѣвъ зъ цѣлого року;
2) выбѣръ нового уряду; 3) при-
нямане новыхъ членѣвъ безъ вступ-
ного до братства. — Братя Русины,
котрі не належите ще до жадной
організаціи, вступуйте до братства
и Р. Н. Союза, нехай славнымъ
стане нашъ народъ рускій въ чу-
ужой землі.

П. Герляхъ, председатель,
М. Турковский, секретарь,
П. Гера, касиръ.

БРАТСТВО

св. АА Петра и Павла въ Фредер-
иктавнѣ, Па., вѣддѣль Р. Н. Со-
юза 6, взымае всѣхъ своихъ спо-
дубратѣвъ, чтобы сѣ явили на річ-
номъ мітингу дня 18 Децембра
1904 подъ карю \$1.00 и выров-
няли свои належитости. На томъ
мітингу буде сѣ рахувати річніи
доходы и розходы и выбирати но-
вый урядъ.

Иванъ Петръско, предсѣд.,
Вас. Молпаръ, секретарь.

ВАЖНА СПРАВА.

Братство св. Йоана Хрестителя
въ Монесенѣ, Па., вѣд. Р. Н. С.
62, буде мати річний мітингъ въ
мѣсяцѣ Децембру въ другу. недѣлю
по першомъ, у той самой галѣ де
були мітинги черезъ цѣлый рокъ.
На той мітингѣ муситъ явити сѣ
каждый членъ зъ вынатыкомъ хо-
рыхъ п тыхъ, котрыхъ тикетъ коштуе
понадъ \$1.50. Если хтѣ не явить
сѣ, заплатитъ кары 3 доллары, дя-
того, бо буде сѣ выбирати новый
урядъ, а старый урядъ буде здава-
ти справляне зъ цѣлого року и
будутъ други важныя справы.

Даниэль Федорчакъ, предс.

БРАТСТВО

св. Отца Николая въ Питсбургѣ,
Па., вѣддѣль Р. Н. Союза 53, буде
принимати на мітингу дня 11-го
Децембра 1904, новыхъ членѣвъ
безъ вступного. Всѣ тѣ членѣ
позамѣсцевъ, котрыхъ тикетъ не
коштуе больше якъ \$1.50, безъ
условно мають явити сѣ на мі-
тингѣ. Кто буде собѣ сѣ легкова-
жнни заплатитъ одного доллара кары.
А. Журавъ, секретарь.

НОВЕ БРАТСТВО

зъ Diamond, Ind. приступило
до Союза и достало число 87. У-
рядники сѣуть слѣдующіи: Михаилъ
Галько председатель, Михаилъ Гра-
банъ записникъ, Лука Гутинъ уч-
товникъ, Николай Плавчанъ касиръ,
Михаилъ Юрма дозорца каси. Мі-
тинги вѣдбудаютъ сѣ въ першу не-
дѣлю каждого мѣсяца. Адреса брат-
ства: Michael Grabany,
Box 122, Diamond, Ind.

ДОВРА НАГОДА.

Братство св. О. Николая въ
Фордъ Ситі, Па., вѣддѣль Союза
63, буде принимати 18-го Децем-
бра 1904 и въ Январу 1905 но-
выхъ членѣвъ за половину
вступного. Сподѣежось, що мно-
ги братя Русины приступятъ до
насъ на той часъ, бо братство и
Союзъ каждому потрібны. Прийде
на тебе яка суета а не маєшь
тутъ нѣ мамы нѣ няньки, то хто
сѣ тобою буде опѣкувати? Чужі
люде будутъ нарѣкати, що не ма-
ютъ спокою, а сѣи приступишь до
братства, то братство має сѣ тѣмъ
заниматися и нѣхто тобѣ ані слова
не повѣсть; каждый скаже, добре,
що стоишь въ братствѣ. А коли
хтѣ не сѣ у братствѣ, то сѣ кру-
титъ, если треба похоронити або
до шпиталѣ дати, бо нѣтъ кому
коло такого ходити, бо не має ані
брата ані сестры, а готеліста о
такого такожъ не дбае, скаже, що
въ Америцѣ каждый за свои гро-
шѣ жие. Спѣшитъ сѣ братя, при-
ступайте поки часъ, бо по невчасѣ
не скоро.

Мих. Бекъ, председатель
Сем. Баль, секретарь,
Петро Ореськѣ, касиръ.

ВАЖНЕ ДЛЯ КЛИВЕЛАНДУ. О.

Братство св. О. Николая, вѣд-
дѣль Союза 47, буде отримувати
річний мітингъ подъ числомъ 48
Гершелъ стрітъ дня 18-го Децем-
бра 1904. На мітингу будутъ про-
читані річніи доходы и розходы
братства; буде сѣ выбирати новый
урядъ и принимати новыхъ чле-
нѣвъ безъ вступного. Кто не
прийде на мітингъ заплатитъ до-
ляра кары. Братя Русины, вступайте
до братства и до Союза, не жалуй-
те часу и тихъ пару центѣвъ, бо
прийдете до салону, то втратите
неразъ больше за пѣвъ години и
еще хвороту собѣ набудете а до
братства и Союза якъ вступите,
то забезпечите не лишь себе са-
мыхъ, але и ваші роданы. До Со-
юза можете записати и свои жены
и дѣти. Союзъ е танша и лѣпша
асекурація якъ други: за 25 цен-
тѣвъ на мѣсяць платитъ далеко
больше посмертного якъ англицкіи
асекураціи. Союзъ е про рускій
народъ въ Америцѣ и каждый Ру-
синъ повиненъ до него вступити,
бо днесъ здоровъ а завтра вже
може лежати на смертельной по-
стели. — Лука Выбель, секретарь.

ТОВАРИСТВО

„Запороска Січ“ вѣдбуде річний мі-
тингъ дня 4 Грудня в Суботу підъ
ч. 46 Ave A. в New York,
N. Y. На сѣмъ мітингу буде сѣ
принимати новыхъ членѣвъ безъ вступ-
ного. — В. Партика, секретарь.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила въ Шамокинѣ,
Па., буде утримувати річний мі-
тингъ дня 11-го Децембра 1904
въ публичной школѣ на Брейді.
На томъ мітингу буде сѣ принима-
ти новыхъ членѣвъ до 35 лѣтъ
безъ вступного.
С. Хорошакъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. Петра и Павла въ Донзѣ, Па.,
вѣддѣль Союза 61, повѣдомляе сво-
ихъ членѣвъ, чтобы явили сѣ на
річний мітингъ дня 11 Децембра
1904 и выровняли свой довгъ. На
мітингу буде вѣдчитане річне спра-
вляне зъ доходѣвъ и розходѣвъ
и буде выбиратися новый Урядъ.
А. Цингель, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЕМЪ

всѣхъ членѣвъ тов. „Любовь“ въ
Филаделфіи, вѣддѣль Союза 45,
чтобъ каждый явить сѣ на річний
мітингъ 11-го Децембра 1904 подъ
карю 50 цт. а урядники подъ
карю \$1.00, бо масѣмъ важныя
справы до полагаждѣня, якъ вы-
бѣръ нового уряду на другой рокъ
и т. п. На сѣмъ мітингу будемо
принимати членѣвъ котрі не ма-
ютъ больше якъ 30 лѣтъ такъ до
товариства якъ и до Союза безъ
вступного, а повыше 30 лѣтъ за
половину вступного. Горнѣть сѣ
хлопцѣ, спомогайте свое. Товари-
ство масѣмъ добре, прийдѣть!

Яно Петриковичъ,
Урядники } Стеф. Мусала,
} Теод. Куханъ.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членѣвъ братства св. Йоана
Хрестителя въ Бофало, Н. Й., вѣд.
Союза 15, що річний мітингъ
вѣдбуде сѣ 4-го Децембра, початокъ
о 1-ой годинѣ пополудни. На той
річний мітингъ має сѣ каждый
членъ явити. Буде сѣ выбирати
новый урядъ и читати справляне
річного дохода и розходу. Котрый
членъ не явить сѣ на томъ мітин-
гу буде каранный на суму 50 цт.,
а урядники 1 доллара. Рѣвножъ
прошу всѣхъ членѣвъ свой довгъ
выспокоити такъ до братства якъ
и до Союза.

Петро Коваль, председатель,
Н. Лещицянъ, секретарь бр.
Н. Серединскій, сек. Союза.

ПОДАЄМО ДО ВѢДОМОСТИ

всѣмъ братьямъ, що річний мітингъ брат-
ства св. Йоана Хрестителя и Р.
Н. Союза вѣддѣль 48 в McKees-
port, Pa. вѣдбуде сѣ в першу не-
дѣлю по першій мѣсяцѣ Грудня н.
ст. 1904 р. Мітингъ пічне сѣ о 2-ій
годинѣ пополудни. На мітингу бу-
дутъ прочитані доходы и розходы за
цѣлый рік, и буде сѣ выбирати но-
вый урядъ. Пригадуємо тимъ братьямъ,
котрі не сѣуть еще в жадній орга-
нізаціи, що в мѣсяцѣ Январу буде
пунимати Союзъ безъ вступного, от-
же нехай зголосять сѣ и вступлять
до нашего братства. Взымаємо всѣхъ
членѣвъ, чтобы на сѣмъ мітингѣ конеч-
но явили сѣ.

Петро Фринцко, предсѣд.,
Теодозій Каскѣвъ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членѣвъ братства св. Васи-
лія Великого въ Прайсбургѣ, Па.,
вѣддѣль Союза 19, що річний мі-
тингъ вѣдбуде сѣ 18-го Децембра;
початокъ о 1-ой годинѣ пополудни.
На той річний мітингъ має сѣ ко-
ждый членъ явити. Буде сѣ выби-
рати новый урядъ и читати спра-
вляне річного дохода и розходу.
Котрый членъ не прийде на той
мітингъ, заплатитъ кары 50 цт.
а урядники \$1.00. Рѣвножъ про-
шу членѣвъ свой довгъ выспокоити до
братства и до Союза. Прошу неза-
бути. — Стефанъ Сисакъ, секрет.

ДО ВѢДОМОСТИ ЧЛЕНѢВЪ,

котрі належать до братства св.
О. Николая въ Chisholm, Minn.,
вѣддѣль Р. Н. Союза 37-ый, що
річний мітингъ вѣдбуде сѣ 25-го
Децембра 1904, послѣ слѣдующого
порядку: 1) справляне старого
выдѣлу; 2) выбѣръ нового выдѣлу;
3) рахунокъ касовый; 4) при-
нямане новыхъ членѣвъ безъ вступ-
ного. Мітингъ вѣдбуде сѣ въ галѣ
Лукача Фесича.

Заговоримо и до васъ, братя
Русины, котрі мешкаете около Чи-
шолма въ поблизкихъ плейзахъ,
якъ у Гибінкѣ, Верджиніи, Спартѣ
и Евелетѣ. Запрашаємо васъ на
нашъ річний мітингъ, бо думаємо,
чтобы було добре якъ бы мы всѣ
Русины зъярғанізовали сѣ въ одно
братство. Тодѣ моглибъ мы легко
заложити свою руску парافیю и
утримати своего священника. Бо
сколькожъ мы мусимо сѣ удавати
зъ справами релігійными до ин-
шихъ священниковъ! Чижъ не лѣп-
ше бы то було, чтобы мы мали
свое. Правда и того, що мы научи-
ли больше славити чуже, якъ
свое. Многі Русины вже сѣ поро-
били перекинчиками, котрі вже
мало хотять своимъ материнскимъ
языкомъ говорити. Ганьбою то естъ
для нихъ, а слава тимъ, котрі
еще потрафлять говорити и писати
у своимъ родномъ языкѣ. Правда
и то, що мы славны Украинцѣ
черезъ колькасоть лѣтъ переслѣдо-
ваня и вѣдбирають вѣдъ насъ нашъ
языкъ, нашу мову, якъ у Галичинѣ
Поляки, на Угорщинѣ Мадары, на
Украинѣ Москаль, а ту на вѣольной
земли такъ само находятъ сѣ рим-
шукки и батюшки, що розстагають
нашого Русина одѣвъ въ свою а
другій въ свою сторону. Але ко-
ждый честный Русинъ обязаный
утримати свою народность; коли его
высмѣвае якій москаль або рим-
шукъ, то вѣднъ повиненъ вѣдповѣ-
сти словами: „прочь сатано!“ Мы
нижѣ жиемо въ вѣольной земли и
святимъ нашимъ обовязкомъ такъ
сѣ зъярғанізовати, чтобы ані одѣвъ
Русинъ не бувъ самъ о собѣ, что-
бы каждый належавъ до братства
и до Руского Народного Союза:
Ажъ тогды можемо сѣ сподѣвати
вѣдъ и долѣ для нашего народа,
бо якъ уже есьмо переконаны, що
ані жадна народность не е безъ
союза, и мы повинны всѣ Русины
належати до Руского Народного Со-
юза и бути патріотами его, бо вже
видимо яка бѣда того, котрый не
належитъ до жадного братства або
до Союза, коли прийде на него
кальцтво або хорота. Лѣпше тому
что належитъ. Въ разѣ, не дай
Боже, кальцтва або слабости до-
стае свою подмогу, такъ само по
смерти такой человекъ, котрый на-
лежитъ до братства и Руского На-
родного Союза зѣстане похороненый
христіанскимъ похорономъ. Запра-
шаємо отже васъ всѣхъ братѣвъ
Русинѣвъ, чтобы сѣ явили якъ
найчисельнѣйше на нашъ річний
мітингъ, а мы приймемо васъ безъ
вступного до братства.

Поздоровляємо всѣхъ членѣвъ
належащихъ до Союза и поздоро-
вляємо самъ „Союзъ“ и желаемо,
чтобы число его членѣвъ подвои-
лось въ 1905 році.

Петро Иванцѣ.

ЕСЛИ на якѣмъ плейзѣ васъ е
10 до 15 Русинѣвъ а хотѣли бы
сѣе приступити до Союза, то за-
ложѣть собѣ маленьке братство
и напишѣть про се головному
председателю Konst. Kyrzew,
140 Essex Str., Jersey City, N. J.
а вѣднъ вамъ дастъ близкий по-
ясненя и пришле потрібны
рѣчи.

— Хотите, чтобы вашъ грошъ безопасно
и скоро были высланы до старого краю, то
вамъ то зробѣть John Nemeth, 457 Wash-
ington St. New York, N. Y.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Грудень.

1	Ч.	Павло и Романъ
2	П.	Авдія и Евразъ
3	С.	Григорій Дед. (Пр. Вов)
4	Н.	Входъ въ жр. Пр. Бцы
5	П.	Филимонъ и Кипрія
6	В.	Амфилохій Епѣ
7	С.	Евфратина

— ВЕЛИКІЙ князь Ки-
рило зъ Россіи переѣздивъ
тими днями черезъ Римъ до
Неаполя. Коли потягъ ру-
шивъ зъ желѣзничного двѣр-
ца въ Римѣ, кинувъ хтѣс
каменемъ въ вѣкно до воз-
де сидѣвъ князь Кирило
Камѣнь вытовкѣ вѣкно, але
князеви нѣчого злого не
стало сѣ.

— НА що то выдають
пануючий монархи грошѣ,
коли народъ гине зъ голо-
ду? Султанъ турецкій за-
мовивъ сто Батерій пупокъ
въ нѣмецкихъ и англій-
скихъ фабрикахъ, котрі бу-
дутъ коштувати десять мі-
ліонѣвъ долларѣвъ. — Ко-
роль сербскій Петро зятя-
гае позичку въ высотѣ вѣ-
сѣмъ міліонѣвъ долларѣвъ
на войсковой цѣли.

— АНГЛІЙСКІЙ кон-
сулъ въ Константинополѣ
запротестувавъ супроти се-
го, що турецкій урядъ за-
боронявъ сиродавати Би-
блію, котру выдавало англій-
ське товариство. Така са-
ма исторія зъ Библиєю ма-
ла недавно мѣсець въ Россіи.
Одна Американка зъ Босто-
ну послала свой знако-
мой въ Киевѣ, въ Россіи
Библию по російски, котру
выдало американське това-
риство библійне. Однакъ
Библию не доручено по-
сля адресы, але забрала еѣ
поліція, яко заборонену въ
Россіи книжку. Якъ звѣсно,
въ Россіи заборонене е та-
кожъ святе письмо на у-
краинськой мовѣ.

— ВЪ Нью-Йорку въ о-
днѣй зъ тамошнихъ фа-
брикъ паперовыхъ пуде-
локъ застрайковали заняті
тамъ дѣти, позаякъ зниже-
но имѣ денну платню о 10
цнт. Декотрі зѣ помѣжъ
нихъ зломали страйкъ и
пѣшли до работы за зни-
жену платню. Помѣжъ страй-
кующими а ломачами страй-
ку вывзалася онѣгдѣ зав-
зята битва, такъ, що ажъ
завѣзвано поліцію, котра
зъ великимъ трудомъ ро-
зѣрвала частуючій сѣ пя-
стуками малі дѣти.

— ВЪ Елизабетѣ, Н. Дж.
въ тамошнихъ фабрикахъ
машинь до шитя працюють
сотки малыхъ дѣтей. Од-
накъ законъ той державы
забороняе фабрикантамъ
подѣ карю \$50.00 давати
дѣтямъ занятѣ въ фабрицѣ.
Коли фабриканты колька
разѣвъ поплатили кары, бу-
ли остаточно приневолѣны
вѣддалити зѣ фабрики всѣ
дѣти, котрі заробивши па-
ру долларѣвъ що тыжня, бу-
ли великою подпорою для
родичѣвъ, а декотрі зѣ
нихъ якъ пѣзнѣйше пока-
зало сѣ, навѣтъ удержували
своихъ родичѣвъ. — Зле от-
же, коли дитина вѣдъ ма-
ленькости працюе тяжко,
бо тратитъ здоровѣе п скоро
гине, зле такожъ коли
дитина не може своею пра-
цею прийти въ помѣчь бѣ-
днымъ родичамъ.

НА С В Я Т А

спровадила

Перша Руска Книгарня

найкрасшій и найтаншій

Книжки Набожні

Купуйте скоро, бо по святах книжки подорожують. В Рускій Книгарні достанете всі набожні книжки, які вам бажаєте, и то за дуже низьку ціну.

Спішіть ся з замовленнями. В замовленю пишете докладно яку хочете книжку и за яку ціну.

Найкрасшій презент зробіть на КРИСМУСЪ знакомих, чи своякам чи дитині, если купите для них набожну книжку.

За посилку поштою платити Руска Книгарня сама.

Гроші посилайте вь реджистрованом листі або через поштовий або експресовий моні-ордер.

Руска Книгарня высылає книжки того самого дня, коли одержить замовлене.

Без грошей не посилаємо книжок нікому.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia, Box 128, Scranton, Pa.

Ось тут подаємо списъ книжокъ, які вже можете у насъ достати:

Апостоли и Евангелія на недѣлѣ и празники греко-католицкои церкви. Має 192 сторінь. Ціна.....40 цнт.

Біблія Старого и Нового Завѣта. Величезна книжка, що має тисячу сторінь, вь дуже гарній оправѣ. Біблія тота повинна бути на столѣ вь хатѣ кожного Русина-християнина. У сѣй Біблії суть всі книги Старого и Нового Завѣта. Є се одинока повна Біблія приступна для нашихъ людей. Ціна.....\$2.00

Біблія Старого и Нового Завѣта зь образками. Ціна.....50 цнт.

Біблія Старого и Нового Завѣта зь образками менша. Ціна.....30 цнт.

Богъ надежда моя. Найкрасшій рускій молитвословъ, вь котрімъ мѣстятъ ся всі молитви, молебні акафисты пѣснѣ и т. д. Дуже гарна скоряна оправа зь золотимъ хрестомъ, береги листківъ золочений, книжку замикає ся золоченими клямрами. Ціна книжки лишъ.....\$1.50

Вѣнецъ или малій сборникъ благопотребныхъ молитвъ зь прибавленемъ божественной Литургіи св. Іоана Златоустого, утрени на св. и вел. Нед. Пасхи, псней и пр. уложений для молодіжки гр. кат. обряда. Молитвенникъ сей має 200 сторінь, є гарно оправлений вь полотно, а на окладникахъ має трираменний золотий хрестъ. Ціна сео гарного молитвенника зь футераломъ лишъ.....40 цнт.

Дорога до щастя вѣчного или собрание богомоленій на всякъ день, составлене для Русинівъ греко-католицкого обряда. Великій молитвенникъ зь рѣжними молитвами и потребами церковними. Має триста сторінь, вь гарній полотноной оправѣ зь золотимъ трираменнимъ хрестомъ на окладницѣ, зь футераломъ. Ціна лишъ.....60 цнт.

Житя Святыхъ Угодниківъ Божихъ на каждый день вь роцѣ. Богато образківъ святыхъ. Книжка ся є дуже гарно оправлена, береги картокъ позолочуваний, замикає ся клямрою, зь футераломъ. Ціна.....\$3.00

Золотий Отчешъ. Молитва къ Сладчайшему Господу Іисусу Христу; Пѣснь къ Святому Богу; Пѣснь къ Пресв. Дѣвѣ Маріи. Зь гарнимъ образкомъ. Ціна.....5 цнт.

Сборникъ благопотребныхъ церковныхъ чинівъ и службъ зь Часослова, Тріодей, Трефологіона, Минеѣ общої, и Литургікона. Велика книжка вь дуже гарній скоряній оправѣ, береги картокъ золочений, замикає ся двома клямрами, зь футераломъ. Ціна.....\$4.00

Коляды и щедрівки зь додаткомъ тропарівъ, кондаківъ и антифонівъ на Рождество Христове и Богоявленіє. Ціна.....15 цнт.

На свята! На свята!

КУПУЙТЕ!

Коляды 40 колядъ на Рѣздво. Ціна лишъ 15 цнт.

Листъ Божій зь дуже гарними образками и молитвами. Ціна.....10 цнт.

MAŁOJ CHLIB DUSI ili Szobranije raznych Molenij Swiataho Bohosluzeniya w dusewniju poluzu greko-katoliczeskaho obriada. Молитвенникъ для угорскихъ Русинівъ. Ціна.....20 цнт.

Молитвенникъ для гр. кат. дѣтей. Малій молитвенникъ зь молитвами и потребами для дѣтей. Гарна червона оправа. Ціна лишъ.....20 цнт.

Молитвенникъ мѣститъ вь собі дуже багато молитвъ, на всякі потреби и дни вь роцѣ, літургій, тропарі и кондаки на всі дни, недѣлѣ и свята вь роцѣ, псалми, парастаси, літургій о усопшихъ, розличні служби, акафисты и рѣжні пѣснї. Молитвенникъ той має 320 великихъ сторінь, є гарно оправлений вь полотно, на окладникахъ має золотий трираменний хрестъ, а коштує разомъ зь футераломъ лишъ.....50 цнт.

Молитвенникъ для молодіжки вь гарній полотноной оправѣ. Вь нѣмъ мѣстятъ ся молитвы щоденні, раншій вечірній, передъ и по науцѣ, передъ и по вѣдѣ, за родичівъ и т. д. Літургія св. Івана Золотоустого, кондаки, тропарѣ, пѣснѣ на Рождество, пѣснї до Пр. Дѣвы и т. д. Ціна.....30 цнт.

Псалтырь блаженного пророка и царя Давида зь пѣснями и величаннями на празники Господскі, Богородичні и Святыхъ зь Параклизомъ, и Пасхалиєю. Велика книжка вь дуже гарній оправѣ зь трираменнимъ золотимъ хрестомъ вытисненымъ на окладницѣ, береги листківъ позолочуваний, зь футераломъ. Ціна.....\$3.00

Пѣснословецъ, або нове збране церковныхъ пѣсней, празничныхъ, храмовыхъ, покаянныхъ, страстныхъ, молитвенныхъ, чудотворныхъ іконамъ и пр. а додаткомъ тропарівъ кондаківъ утренѣ воскресной, Свѣте тихій, Славословія великого, коляды для старшихъ и молодшихъ християнъ. Сторінь 310. Ціна.....40 цнт.

Пѣснь Пресв. Дѣвѣ Богор. Маріи чудотворній ікопѣ Маріи Повчанської; Пѣснь о погребѣ найблагословеннійшой панны Маріи, зь гарнимъ образкомъ. Ціна.....5 цнт.

PID KRESTOM, Molytwennyk dla Rusyniw Katolykiw. Polskymy literamy. Mistyt w sobi wsi molytwy na kozdylj czas i w rıznych potrzebach Cerkowni Bohosluzeniya. Liturgija, Weczernia, Utrienia, Moiebnj, Tropari i Kondaky, Pisy. Molytwennyk toj maie 380 storin, maie barnu skirianu oprawu z tryramennym zolotym krestom na okladynici, z futeralom. Cyna lysz.....80 cent.

Сборникъ для моленій на всякъ день зь четирма Акафистами для Мирянъ. Велика книжка, котра має 420 сторінь вь гарній оправѣ зь трираменнимъ золотимъ хрестомъ на окладницѣ, зь футераломъ. Ціна лишъ.....60 цнт.

Святе письмо нового завіта вь котрімъ суть Евангелія, Послання, Дѣянїя Апостольскі и вѣдкровеніє св. ап. Івана, котрі каждый вѣрующій читати повиненъ. Ціна.....50 цнт.

Сокровище души или собрание благопотребныхъ Молитвъ, Богослуженія вечерняго, повечеря великого Богослуженія утренняго, и иньшихъ моленій зь прибавленемъ Парастаса, трѣхъ акафистівъ, пѣсней и проче, зладжене для греко-католицкихъ християнъ. Є се найбільшій рускій молитвенникъ, має 550 сторінь, має календаръ святъ неподвижныхъ на всі дни вь роцѣ. Оправа гарна полотноная зь золотимъ хрестомъ и футераломъ. Ціна.....\$1.00

Хвалите Господа зь небесъ. Найкрасшій рускій молитвенникъ зь рѣжними молитвами для рѣжного вѣку и стану и вь рѣжнихъ потребахъ, зь богослуженнями церковними, тайнами, молитвами на часъ великого посту, на празники Господскі, Богородичні, знаменитихъ Святыхъ, молитвы сполученї зь вѣдпущами, акафисты, кондаки, тропарѣ щоденні, недѣлїй и празничні, пѣснѣ, коляды и т. д. Ціна.....80 цнт.

Хлѣбъ душѣ, молитвословъ для руського народа. Мѣстятъ вь собі всі молитвы и другі церковні потреби, котрі кождоу християнинови суть доконче потрібні. Се о улюблений молитвословъ Русинівъ. Ціна.....\$1.00

Хто стане нашимъ агентомъ и буде розпродавати нашъ книжки може заробити гарній грошѣ. Пишіть по услівя на по-высше подаму адресу.

Алѣ Баба и сорокъ розбойниківъ. Якъ бѣдний чоловікъ відкривъ скарбъ розбойниківъ вь страшній печерѣ, котрої дверѣ вѣтвпнали ся на слова „Сезаме вѣтвори ся“, якъ всѣхъ тыхъ сорокъ розбойниківъ замордувала одна невѣдльниця. Ціна.....20 цнт.

Історія Украин-Руси больша. Ціна.....40 цнт.

Історія Украин-Руси (мала) зь многими образками князівъ русскихъ и гетьманівъ козацкихъ. Каждый чоловікъ повиненъ знати исторію свого рѣдного краю и каждый правдивый Русинъ повиненъ знати сю книжочку на память. Ціна.....10 цнт.

Творы Івана Котляревского, Петра Артемовского-Гулака и Евгения Гребінки зь трома портретами. Має 530 сторінь. Ціна єи є дуже низька, вь гіршій оправѣ 50 цнт, вь лѣпшій оправѣ.....80 цнт.

Жовтрь. Дуже гарній и поучающій оповѣданя. Змѣсть: 1) Жовтрь; 2) Римъ; 3) Золоті гадки; 4) Дещо про шугунду; 5) Передсмертій хвѣлѣ; 6) Нищене москитівъ; 7) Пѣснь бразилійска; 8) Левъ Толстой о російско-япаньской війнѣ; 9) Поговорки. Ціна.....10 цнт.

Руско-Англійскій провідникъ. Хто хоче научити ся говорити, читати и писати по англійски, повининъ сейчасъ купити собі ту книжку. Ціна.....50 цнт.

Руско англійскій словарець. Хто хоче научити ся англійскихъ слівъ, нехай купити собі ту книжку. Ціна.....20 цнт.

Малій Катехизмъ християнско-католицескої релігії. Ціна.....10 цнт.

Вь справѣ жертвъ на Народный Фондъ и Руску Бурсу.

Нехай нѣхто не посилає спису жертводателівъ авѣ грошей на сѣ цѣли до редакціи „Свободы“. И спѣ жертвъ и грошѣ треба посылати впростъ на адресу:

Rev. Paul Tymkiewicz, 69 Linden St., Yonkers, N. Y.

а на чекахъ и моніордерахъ написати John Glowa, treasurer N. F. — О. Тимкевичъ доставишъ те все, запише докладно у книжки, списъ жертводателівъ прише намъ до оголошеня вь „Свободѣ“ а чекъ або моніордеръ зашле касієрови Ів. Гловѣ вь Екселсіорѣ, Па.

Просимо сего порядку всегда держатись. Такий порядокъ мусить бути, инакше нѣ списъ жертводателівъ, нѣ выказъ вилынувшихъ грошей не може бути правильно и скоро оголошуваний.

Реданція „Свободы“.

Всячина.

ВІЙ НА КАМѢНѢ.

На правомъ крылѣ япаньской арміи находилось всего лишь 6.000 люда, котрымъ приходило ся вьтримати натискъ значно большихъ силъ неприятеля. Мѣсце, котре занимавъ вѣдѣлъ правого крыла, було поперетинане дебрами, такъ що доставка патронівъ була дуже утруднена. По полудни підѣйшли Росіяне зовсімъ близько, але нечаянно огонь ихъ зачавъ слабнути; у нихъ вышли всі патроны. Але и у япанцівъ запасъ вычерпавъ ся. Обѣ лѣїи т. е. япаньска и московска находились одна вѣдъ другой стѣльки вѣддалена, що каменемъ було мѣж докинути, однакъ не рущали ся бо нѣ та, нѣ друга сторона не мали нѣ одного патрона и огонь замовкѣ цѣлковито. Начальники посылали рядовихъ, щобы приспѣшили довозъ патронівъ и все дѣло зависѣло вѣдъ того, хто скорше ихъ достане. Вь той хвилѣ стало ся щось такого, що выдає ся вже невозможнымъ при тогочасныхъ способахъ веденя войны. Зь янаньскихъ рядівъ выступивъ молодой офицеръ зь шаблемъ вь руцѣ, а певнымъ твердымъ ходомъ пошовъ вь сторону неприятеля. Коли сей вже бувъ на півъ дороги, выступивъ на противъ него офицеръ и оба станули до смертельного двобою. Оба войска приглядали ся, ще зь большимъ напряженемъ. Москаль оказавъ ся досвѣдченымъ грачемъ вь двобою але судѣба не пощастила ему, и вѣнъ упавъ раненый вь грудь. Тенерь войска стали кидати на себе камѣнями. Земля, на котрій лежали вояки чекаючи на патроны, була камѣньомъ и вѣдривками скаль. Одинъ изъ япанцівъ взявъ камѣнь и кинувъ его вь голову выставившого ся изъ укритя російского стрѣльця. Той вѣддавъ ему такъ само и небавомъ на цѣлой лѣвнѣ поїшла перестрѣлка камѣнями, якъ вь щасливѣ дни

школьного житя. Люде встали и зь обохъ сторінь стали завзято обсиновати себе градомъ камѣня, при чѣмъ якъ звычайно найбольше доставалось офицерамъ. Каждый удачный ударъ камєня выкинуванъ загалну потѣху товаришівъ, а ще больше завзяте у ворога.

Мѣжъ тымъ обомъ сторонамъ рѣвночасно наспѣли патроны и невинна забава зновъ перейшла вь жестокий проливъ крови.

СМѢШНЕ.

Господаръ не мѣгъ дочекати ся вь судѣ черги и вытягъ скрутенъ тютюну та зачавъ его рубати. Судія побачивши се, каже: „Се вже за грубо“.

„Нѣ прошу пана, бо я маю его ще на поперекъ рубати“.

Старшій до жовтѣря: „Чому вы такъ зле стрѣляете?“

Жовтѣрь: „Я прому пана добре стрѣляю але менѣ „шайбу зле ставляють“.

Докторъ Арданъ

отворивъ офисъ подъ ч. 711 ул. Линденъ, Скрентонъ, Па. Новый телефонъ 1631. Старый телефонъ 570—2.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ Ю ЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,— 3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 372.

Его офисъ вь Скрентонѣ, Па. є на 303 Spruce Str. Але до Скрентонѣ приѣзжає только кождого понедѣлля и четверга вѣдъ годинъ 6-ой до 8-ой вечеромъ.

Всі справы американскі вь повѣстахъ: Люверне и Лавоана.

Хто має справу ґрунтову, або хоче вѣдобрати грошѣ або спадокъ вь старій краі, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вѣнъ бувъ адвокатомъ вь Галичинѣ.

Всі контракты, правїи наперѣ и повномочія. 11-05

С. М. НАТНАWAY,

агентъ вѣдъ огневомъ асекураціиной компаніи. Болектує такожъ грошѣ за рентъ. Має дома до мешканя або на продажъ на Blakely, Oliphant, Pa. и околици. Ціна дуже низька.

Друкарня „Свободы“

выконує всякі работы друкарскі старанно, тано и на термінъ.

Адресъ: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

Польска Колонія вь Державѣ Вирджіни.

Маємо 40.000 акрівъ урожайной землѣ вѣдъ \$5 до \$15 за акеръ фармы зь забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣсть, де легко можна заробити гарній грошъ на всѣхъ плодахъ. Земля є вьсюда добра, и кождоу добре веде ся. Родить ся добре жито, пшеница, ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнь. Овочѣ: яблока, грушки, сливки, огѣрки, мѣльоны, помідоры и взагалѣ вся огородини. Вино є такѣ добре якъ калифорнійске. Земля є рѣвна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овецъ и т. д. Вода жерельна на кождій фармѣ 20 стѣпъ глубокѣ. Морозівъ анѣ спѣки тутъ нема, цыклоны тутъ не вѣбѣни. Недалеко суть великі мѣста якъ Річмондъ, Балтіморъ, Вашингтонъ, Нью-Йоркъ, Філадельфія. Тысячѣ людей глядає теперь фармы и много вже Поляківъ закупило вѣдъ насъ землю и суть вдоволений. Каждый повиненъ йти на фарму, де кождій є своимъ паномъ, а маєтокъ фармерівъ є забезпеченый. Фармеры не потребують боити ся страйки, зменшеня платнѣ або калѣтѣ. Фармы продаємо за готівку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готівкою, а решту на сплату пѣсла умовѣ. По близшій услівя пишѣть по польски до L 200 JOHN JELINEK & CO. 1116 Pine Alley, Braddock, Pa. Напишіть десьте вычитали єс оголошеня.

Се золоте перо дамо

зовсімъ даромъ кождоу хто прише на „Свободу“ неменче якъ два доляры.

Такий дарунокъ будемо давати только тымъ нашимъ предплатникамъ, котрі пришлють на „Свободу“ грошѣ найдальше до 1-го Лютого 1905 року.

Коже перо ґварантоване.

Адресъ: Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

ЖЕЛѢЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН—Тренї відходять зі Скрентон в будні дні від 1-ої до 6-ої рано що година, а від 6 рано до 12 в ночи що 20 минут. В Неділю відходять трен від 1-ої рано до 7 що година, в від 7 рано до 12-ої в ночи що 20 минут. Від 3.20 до 6.40 пополуни трен ходять що 10 минут. До Виллсбері їде трен всего 41 минут, а експресивъ, що відходить зі Скрентон (крім Неділя) о 6.36, 8.16 и 10.36 рано а 1.16, 4.36 пополуни їде лиш 33 минут. Наші ваги їдуть до Нейбѣр Парку и Пітерсберґ Ми перевозимо також пакунки. B. F. WYLY, jr. traffic manager. Scranton Pa.

— Хотите правовати ся, выставити кому повномочіє, купити або продати маєтокъ, достати сплатокъ, сколектовати грошѣ вѣдъ довинниківъ або увѣдѣнати ся вѣдъ войсковомъ екадирѣ, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вѣнъ вамъ все зробить якъ найдѣше и скоро

Янѣ Фишеръ

Новый Банково-Шифкартовый Дѣлѣ

отворенный кождого дня вѣдъ 7-ой рано до 9-ой вечеромъ подъ ч. 713 Front St, Catasqua, Pa.

Засылає, купує и продає старокраеві грошѣ.

Приймає грошѣ до переходяны и звертає ихъ кождого часу.

Шифкарты продає до всѣхъ портівъ Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp и на Англію за ту саму ціну що и компанія.

Продає всѣлякі молитвенні и забавні книжки.

Провадить чисто славянскій, християнскій бизнєсъ. Вѣдѣдайте его.

Вѣнъ є такожъ Notary Public — потверждає и вырѣбляє всякі старокраеві контракты скоро и безпечно.

JOHN J. CAMPTON
Исторический похоронщик.
Выпавшее тако веритъ
— ту и на околицу —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИНКА
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масъ заведѣны на складъ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочонкахъ въ наилучшихъ броварѣхъ,
горѣлки и ликеры наилучшаго гатунку.
Братья! замовляйте у своего!

МАСЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAE LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки великаго рода, хочъ
бы какъ разорваны. Также рѣшетъ книж-
ки для братствъ, церквей, бизнесменѣвъ
и т. д. За работу гарантуе.
SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and to do this read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Progress. No free series.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ ПИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.
Хочешь выжить гарничко?
Заплати сѣ де Митренко;
Готель, явись, иже мае,
Повѣй сѣмани колѣва.
6 цѣлар, е и галл
На мѣтѣхъ, на забавѣхъ;
Тамъ носкиши, погуляеши,
Вечуши неждо цѣнае, —
А що вышешъ, то вѣдай брате,
Подѣ дальше, якъ у пяти!

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.
Каждый Русинъ мающій яку небудь
потребу въ Нью-Йорку, чи въ околицѣ,
повиненъ вступити до того готеля, бо
тутъ достане найдоровѣшій и найтаншій
напитки всякаго рода и порадѣ, де най-
лучше ку: ити шифкартѣ.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХъ,
ДИТЯЧИХъ
І ВЕНЕРИЧНИХъ.
Жена при породѣ діанують
особливѣшій описъ.
Office: 227 N. Shamokin Str. } Телефонъ
SHAMOKIN, PA. } Nr. 1673

Юліанъ Копистянскій
(JULIAN KOPYSZCANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салунъ ру-
скій. — Найлѣпшій напитокъ
можно ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розанитого гатунку,
горѣвки досконалы, цигара
дуже добры.
Спѣшитъ Братъ Русины до своего брат-
чика Юліана!

**ВЫРОБЛЕ БРАТ-
КЪ МАШЛЪ, ШАПКИ,
ВОДНАКИ, ХОРУГВЫ,
УНИФОРМЫ.**
Цѣникъ и пробъ-
къ выслася даромъ.
Можете писати до насъ по руски, сло-
венски або польски.
R. H. Morgan, 23 N. Main str.
SHENANDOAH, PA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь
мобольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый домъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18,000
доказуе, що може ком-
панічна работа. — Всѣ ро-
зумны Русины належать до той
компаніи, купуютъ зѣ своего власно-
го стору значить, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Заряджуютъ нимъ:
Н. Габуря, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOWA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібный рѣчъ до житя, якъ такожъ
можно купити убраня майнерскій и звычайный.
Посылае такожъ грошѣ до всякъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.
Продае шифкарты.
Не вѣдь кинѣ вже знають люде солидного
Ивана Глову.

Оденъ зъ наибольшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ,
Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
никого вже не хоче
пити.
Голова вѣдь него
николи не болитъ,
бо есть здорове и по-
живно.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.
Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешь купить добро мясо,
Шину чи смачныхъ ковбасъ,
Не грать брате грошей й часу,
Лишь пытай сѣ, де butcher Югаса.
Вѣдь всякае мясо мае,
Зѣ людьми красно розмовлае
И поруски, по словенски,
По англійски и по польски.
Зѣ него Русинъ, butcher славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ вѣрно стоить,
Вражды людой сѣ не боить.
Томъ Русъ намъ треба знати,
Що его тре подпирати;
Красно званижъ, въ пашаръ запасае,
Бучерня чиста, ажь сѣ сердце радуе.
Мы Русины не маємо,
Вѣдь Югаса все мясо купувате будемо,
Бо вѣдь у Scranton найлѣпше мясо мае,
О томъ кожда дитина навѣтъ добре знае:
Томъ мѣлѣ брати, нѣкуда сѣ не вохотѣть,
До найлѣпшого butcher до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и удивно!

Перша Руска Жорговалъ и Завѣдѣлѣя
РИЗЪ И ЗАВѢДѢЛѢ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ
поручае богато заосмотренный складъ всякихъ
товарѣвъ церковныхъ.
Принимаетъ замовленя на всякы работы зѣ
золота, сѣрѣбла, бронзы и иньшихъ мета-
лѣвъ, якъ такожъ до водѣловленя, поволоченя
и цосѣрѣбленя всякы церковны и домашны
анаряды.
Всякы посылки полагаеждѣ водворатною почтою.
Все вышлѣ въ найкоротѣшомъ часѣ и по найлѣпшомъ цѣнѣ.
На жадане выслася цѣнники богато иллюстрованы.
Е. Спонарскій и В. Устенскій,
ул. Руска Ч. 1., Львовѣ, Austria, Galicia.

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS
Каждый, хто въ Братѣвъ-Руси-
новѣхъ приѣде звѣдѣти славу свѣ-
тову выставу въ St. Louis, Mo.,
нехай не пожалѣе зайти до
перворядного рускаго салону
АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО
а тамъ знаѣде все здоровы напитки
та цигара, а що найгодовѣшѣе:
добру порадѣ, помѣчь и услугу че-
резъ цѣлый часъ.
Такъжѣ пригадуе сѣ ласкавой па-
мяти, що спродае тани а добры
шифкарты и выслася грошѣ до краю.
Aleksander Walewskyj,
175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell Phone Blue 1254.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНИЯ.
Одними только доводами лѣкаръ може доказати, що въ дѣйствости вылѣчилъ
хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, що-
бы другій лѣкаръ малъ доводы або благодаренія своихъ пациентѣвъ. Дятого-то,
повеже хвалится только, що суть укѣнченными лѣкарами, а неразъ слабость не
только не вылѣчатъ; но побольшатъ, то чи-жъ тѣи лѣкари могутъ мати доводы
вѣрности и благодаренія? Николи!
Мы зновъ, котрыи дбаемо о здорovie нашего народа, щобы онъ не былъ об-
дираный т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцами, радимо всѣмъ
хорымъ Русинамъ удаваться только до:
ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
дипломованого доктора зъ Нью-Йоркского университета,
которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣченье хорыхъ.
Для того подаемо тутъ колька найновѣйшихъ листѣвъ, въ которыхъ нашѣи
братья и сестры благодарятъ профессоровъ КОЛЛИНСОВИ за цѣл-
ковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.
Вылѣченный изъ тяжелой внутрен-
ней хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ,
Box 287, Great Falls, Mont.
Дитинячій сухоты.
Почт. г-не проф. Коллинсъ!
Благодарю за лѣкарства, кото-
рыи выслано для моей доньки.
Я страшно журился тѣмъ, що
моя донька не выѣде зъ той хо-
роты. Однакъ теперь я переко-
нался, що по Вашихъ лѣкар-
ствахъ она тѣмъ разъ лѣпше вы-
глядае и вже майже цѣлкомъ
здорова. Для того прошу при-
няти мое сердечне благодареніе.
Я буду розголошувати Ваше имя
помежи моими знакомыми.
Съ почтениемъ,
Иосифъ Пошѣль,
Box 12, Fernie, B. C. Canada
Вылѣчена изъ хронической жолуд-
ковой слабости, болѣу головы
и внутреннихъ женоныхъ
устройствъ.

Марія Боднарская,
Cliffwood, N. J.
Кашель, боль перси, крижей,
жолудка и нестравность.
Сердечне благодареніе засылаю проф.
Коллинсови за вылѣченье моей слабости.
Если бы не ваша помощь, я певно не
бачилъ бы вже денного свѣтла
Михаилъ Денко, Box 32, Orbison, Ohio.
Нервовость и боль головы.
Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що
лѣкарства Вашии я получила въ на-
лежитомъ порядкѣ и по ужитю ихъ сей-
часъ чуюсь лѣпше и здоровше за шо
складаю сердечну подяку.
Анна Смитъ, Ermandale, Ind.
Скорофулы [пырщи].
Не маю словъ къ благодаренію д-ру
Коллинсу за вылѣченье моей хороты, бо
страшнодокучала менѣ скорофулы. Теперь
есмь цѣлкомъ чистый.
І. Беняцкий,
Cement Works Co. & Co., Hannibal, Mo.
Выпуелина и боль утробы.
Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зѣ великою
радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що отъ
вашого лѣкарства я цѣлковито выздору-
вѣла и не потребую носити поясъ. Слава
такому докторови! Съ почтениемъ,
Андрей Богатко,
186 West Rutland, Vt.
Доводѣвъ о вылѣченъ секретныхъ хоробъ не можемо навести, понеже въ томъ часѣ не было
пациентѣвъ. Тысячи выздоравливающихъ людей посвѣдчаютъ высокое знанье и практику проф.
д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, который речетъ за цѣлковите вылѣченъе всякихъ
слабостей
СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.
Профессоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого пациента, кото-
рого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабость,
повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листъ:
PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.
УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладнымъ справдженію вашей хороты и на жадане діагнозы пошле вамъ потребу
порадѣ и такіи лѣкарства, котрыи въ короткомъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хороту. Про-
тое не запедбуйте своихъ хоробъ.
Офисовыи юдини: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.